

A8-0194/2018

29.5.2018

JELENTÉS

a világban az őslakos népeket érő jogsértésekről, beleértve a nagyarányú földszerzést
(2017/2206(INI))

Külügyi Bizottság

Előadó: Francisco Assis

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	26
VÉLEMÉNY A NŐJOGI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	35
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL.....	43
NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS	44
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN.....	44

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a világban az őslakos népeket érő jogsértésekről, beleértve a nagyarányú földszerzést (2017/2206(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) egyéb emberi jogi egyezményeire és eszközeire, különösen az őslakos népek jogairól szóló, a Közgyűlés által 2017. december 13-án elfogadott ENSZ-nyilatkozatra,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) bennszülöttekről és törzsi népekről szóló, 1989. június 27-én elfogadott 169. számú egyezményére,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, valamint a Gazdasági, Szociális, és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21., 22. és 47. cikkére,
- tekintettel a Külügyek Tanácsa által 2012. június 25-én elfogadott, az emberi jogokról és a demokráciáról szóló uniós stratégiai keretre, valamint a Tanács által 2015. július 20-án elfogadott, az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó cselekvési tervre (2015–2019),
- tekintettel az ENSZ emberijog-védőkről szóló, 1998. évi nyilatkozatára,
- tekintettel az Európai Unió emberi jogokra vonatkozó iránymutatásaira, az Európai Unió emberi jogi jogvédőkről szóló iránymutatására, különösen az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokra valamint a demokrácia és az emberi jogok európai eszközére (EIDHR),
- tekintettel az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megsértésével kapcsolatos sürgősségi állásfoglalásaira,
- tekintettel a brazíliai Mato Grosso do Sul államban élő Guarani-Kaiowá törzs helyzetéről szóló 2016. november 24-i állásfoglalására¹,
- tekintettel a „Honduras: az emberijog-védők helyzete” című 2016. április 14-i állásfoglalására²,
- tekintettel a Tanzániáról, nevezetesen a nagyarányú földszerzés kérdéséről szóló, 2015.

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0445.

² HL C 58., 2018.2.15., 155. o.

március 12-i állásfoglalására¹,

- tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzetéről a világban és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikája” című 2016. évi éves jelentésére²,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének 2014. szeptember 22-i, a 2014. évi világkonferencia záródokumentumának elfogadásáról szóló 69/2 . sz. határozatára³,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az őslakos népek jogairól szóló, 2016. december 19-i 71/178. sz. határozatára, különösen annak 13. bekezdésére, melyben 2019-et az őshonos nyelvek nemzetközi évévé nyilvánította⁴,
- tekintettel az ENSZ különleges előadójának az őslakos népek jogairól szóló, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának készült 2017. augusztus 8-i jelentésére⁵,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2014. június 26-i 26/9. számú határozatára⁶, amelyben egy jogilag kötelező erejű nemzetközi eszköz kidolgozása céljából nyitott kormányközi munkacsoport létrehozásáról döntöttek, amely emberi jogi vonatkozásban szabályozná a transznacionális társaságok és egyéb üzleti vállalkozások tevékenységét,
- tekintettel az ENSZ 2015. október 13-i Emberi Jogi Tanácsán létrehozott, a parasztok és vidéki területeken dolgozó emberek jogairól szóló nyilatkozat nyitott kormányközi munkacsoport általi kidolgozásának folyamatára⁷,
- tekintettel a „2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend” című, az ENSZ Közgyűlése által 2015. szeptember 25-én elfogadott határozatra,
- tekintettel az 1992. május 22-én elfogadott, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a Természetvédelmi Világszövetség 2003.évi V. Világpark-kongresszusán (World Parks Congress) elfogadott durbani megállapodásra és cselekvési tervre⁸,
- tekintettel „Az Európai Unió iránymutatásai a reformfolyamatok és a termőföldre irányuló politikák tervezésének támogatására a fejlődő országokban” című, 2004. október 19-i bizottsági és európai parlamenti közleményre (COM(2004)0686),
- tekintettel az ENSZ Világélelmezés-biztonsági Bizottsága által jóváhagyott, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének a nemzeti élelmezésbiztonság keretében a földművelés, a halászat és az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányítására vonatkozó,

¹ HL C 316., 2016.8.30., 122. o.

²

https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/annual_report_on_human_rights_and_democracy_in_the_world_2016_0.pdf

³ <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N14/468/28/pdf/N1446828.pdf?OpenElement>

⁴ <https://undocs.org/en/A/RES/71/178>

⁵ <https://undocs.org/A/HRC/36/46/Add.2>

⁶ <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/082/52/PDF/G1408252.pdf?OpenElement>

⁷ <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G15/234/15/PDF/G1523415.pdf?OpenElement>

⁸ <https://cmsdata.iucn.org/downloads/durbanactionen.pdf>

2012. május 11-i önkéntes iránymutatásokra¹,

- tekintettel a 2013-ban jóváhagyott, az erdészeti jogszabályok végrehajtására, az erdészeti irányításra és az erdészeti termékek kereskedelmére vonatkozó uniós cselekvési tervre (FLEGT), valamint az EU és partnerországai közötti, az erdészeti jogszabályok végrehajtásáról, az erdészeti irányításról és a fatermékek kereskedelméről szóló önkéntes partnerségi megállapodásra²,
- tekintettel az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvekre és az ENSZ Globális Megállapodására,
- tekintettel a 2011. szeptember 28-án közzétett maastrichti elvekre, amelyek a nemzetközi jog alapján tisztázzák az államok területen kívüli kötelezettségeit³,
- tekintettel az őslakos népekről szóló, 2017. május 15-én elfogadott tanácsi következtetésekre⁴,
- tekintettel a Cotonou-i megállapodás emberi jogokkal kapcsolatos rendelkezéseire,
- tekintettel Federica Mogherini, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a világ őslakos népei nemzetközi napjának alkalmából tett 2017. augusztus 9-i nyilatkozatára⁵,
- tekintettel azon döntésére, amely szerint Aura Lolita Chavez Ixcaquicot jelölte a gondolatszabadságért járó Szaharov-díjra 2017-ben, elsőként az őslakos népek emberi jogainak védelmezői közül,
- tekintettel az éghajlatváltozásról szóló, 2015. december 12-i Párizsi Megállapodásra,
- tekintettel az Európai Bizottság „A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése: az EU külkapcsolati politikájának hozzájárulása a lányok és a nők életének átalakulásához (2016–2020)” című 2015. szeptember 21-i közleményére⁶,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének „A vízhez és a köztisztasághoz való emberi jog” című, 2010. augusztus 3-i 64/292. sz. határozatára⁷,
- tekintettel a vállalatok harmadik országokban elkövetett súlyos emberi jogi visszaélésekkel kapcsolatos felelősségéről szóló, 2016. október 25-i állásfoglalására⁸,
- tekintettel a harmadik országokban a korrupció és az emberi jogok helyzetéről szóló,

¹ <http://www.fao.org/docrep/016/i2801e/i2801e.pdf>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52003DC0251>

³ http://www.etoconsortium.org/nc/en/main-navigation/library/maastricht-principles/?tx_drblob_pi1%5BdownloadUId%5D=23

⁴ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8814-2017-INIT/hu/pdf>

⁵ <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2017/08/08/hr-indigenous-peoples/pdf>

⁶ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/150921_final_swd_gap.pdf

⁷ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/64/292

⁸ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0405.

2017. szeptember 13-i állásfoglalására¹,

- tekintettel a fenntarthatóságot célzó uniós fellépésről szóló 2017. július 6-i, állásfoglalására²,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Fejlesztési Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményeire (A8-0194/2018),
- A. mivel a világon több mint 70 országban élő őslakos népek összlakosságának száma meghaladja a 370 millió főt, ami a világ összlakosságának mintegy 5%-át teszi ki, és mivel legalább 5000 különböző őslakos nép létezik; mivel ezek a népek szétszóró földrajzi eloszlásuk ellenére hasonló fenyegetésekkel és kihívásokkal néznek szembe;
- B. mivel az őslakos népeknek különleges kapcsolatuk van a földdel és a környezettel, amelyben élnek, hiszen az elérhető természeti erőforrásokat arra használják, hogy egyedülálló tudásrendszereket, innovációkat és a földek használatával és kezelésével kapcsolatos gyakorlatokat alakítsanak ki, ami az identitásuk és spiritualitásuk alapvető részét képezi és rendkívül fontos a biodiverzitás megőrzéséhez és fenntartható használatához; mivel az őslakos népek hagyományos tudása fontos szerepet játszik az emberiség fejlődésében; mivel az őslakos népek tudásának üzleti felhasználása, illetve marginalizálása veszélyezteti az őslakos népeknek a tudás hagyományos hordozóiként és őrzőiként betöltött szerepét;
- C. mivel az őslakos népek közösségi jogai a területeik hagyományos elfoglalásából erednek, és az e területekhez való hozzátartozás érzése nem azonos a nyugati társadalmakban elterjedt tulajdon fogalmával;
- D. mivel a hagyományosan az őslakos népek által lakott területek a világ földterületének mintegy 22%-át teszik ki és a bolygó biológiai sokféleségének mintegy 80%-át foglalják magukban; mivel az erdőirtás megakadályozásában az őshonos rezervátumok fontos szerepet játszanak; mivel az őslakos népek és helyi közösségek által lakott trópusi erdők hozzájárulnak a trópusi erdei bióm szénkészletének tárolásához, ennél fogva ezek a területek értékesnek minősülnek az éghajlatváltozással kapcsolatos bármely stratégia szempontjából; mivel a természeti erőforrások állandóságától és elérhetőségétől közvetlenül függő életmódjuk és a földhöz fűződő szoros kapcsolatuk miatt az őslakos népek az éghajlatváltozás által előidézett negatív hatások által leginkább érintett csoportok közé tartoznak;
- E. mivel a föld alapvető, korlátozott és nem megújuló természeti erőforrás, amely szerves részét képezi az egyes országok természeti értékeinek;
- F. mivel az emberi jogi szerződések elismerik az őslakos népek ősi földjeikhez és erőforrásaikhoz való jogát és úgy rendelkeznek, hogy az államoknak jóhiszeműen konzultálniuk kell az őslakos népekkel az olyan projektekhez kapcsolódó szabad, előzetes és tájékozott hozzájárulásuk megszerzése érdekében, amelyek befolyásolhatják

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0346.

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0315.

életüket, veszélyeztethetik a hagyományosan általuk művelt természeti erőforrásaikat, vagy továbbra is a lakosságuk kényszerű lakóhelyelhagyását, és ennek következtében a tárgyi és immateriális, egyedi kulturális örökségük elvesztését eredményezhetik; mivel az ilyen konzultációkra a jogalkotási és közigazgatási intézkedések elfogadása vagy alkalmazása előtt kerül sor, az őslakos személyek önrendelkezési jogának tiszteletben tartása mellett, ami magában foglalja a földterületük, területük, vizeik, tengerparti vizeik és egyéb forrásaik birtoklására, használatára, fejlesztésére és ellenőrzésére vonatkozó jogot; mivel az őslakos népek szabadon rendelkezhetnek politikai státuszukról, szabadon mozgíthatják elő gazdasági, szociális és kulturális fejlődésüket, valamint szabadon felhasználhatják természeti kincseiket és erőforrásaikat, és semmilyen esetben sem foszthatók meg a megélhetési forrásaiktól;

- G. mivel az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat elismeri az őslakos népek egyéni és kollektív jogait, különösen a földjeikhez, javaikhoz, természeti erőforrásaikhoz, területeikhez, kultúrájukhoz, identitásukhoz és nyelvükhöz, a foglalkoztatáshoz, az egészséghez, az oktatáshoz és az ahhoz való jogukat, hogy szabadon meghatározzák politikai státuszukat és gazdasági fejlődésüket;
- H. mivel a világ számos régiójában az állami és nem állami szereplők továbbra is megsértik az őslakos népek kollektív és egyéni jogait, és ebből fakadóan továbbra is fizikai, lelki és szexuális erőszaknak vannak kitéve, illetve rasszizmussal, kirekesztéssel, hátrányos megkülönböztetéssel, kényszerkilakoltatással, kártékony hatású letelepítéssel, hagyományos területeik illegális eltulajdonításával vagy kényszerkisajátításával kell megküzdeniük, illetve megfosztják őket az erőforrásaikhoz, megélhetési forrásaikhoz és hagyományos ismereteikhez való hozzáféréstől; mivel az ENSZ szerint az őslakos népek jogai ma jobban sérülnek, mint 10 évvel ezelőtt;
- I. mivel az önrendelkezési jognak a neokolonialista hatalmi struktúrák és állami gyakorlatok általi megsértése negatív hatást gyakorol az őslakos népekre, különösen a nőkre és lányokra;
- J. mivel az őslakos nők akadályokkal – például a szexuális és reprodukció egészségügyi tanácsadás hiányával, a létesítményekhez és a felszerelésekhez való hozzáférés hiányával, az abortuszt még nemi erőszak esetén is tiltó jogszabályokkal – szembesülnek a szexuális és reprodukció egészség és jogok terén, ami a gyermekágyi halandóság, a tinédzserkori terhesség és a szexuális úton terjedő betegségek magas arányához vezet;
- K. mivel az őslakos nők azt tapasztalják, hogy jogaik megsértése széles körben büntetlenül marad, különösen a nők jogorvoslathoz való jogának megtagadása, valamint a nyomon követési mechanizmusok és a nemek szerinti bontású adatok hiánya miatt;
- L. mivel végeredményben az államok felelősek azért, hogy garantálják az őslakos népek, köztük az őslakos környezetvédők és emberi jogi jogvédők biztonságát és jogait;
- M. mivel világszerte aggasztó ütemben halnak ki az őslakos nyelvek, noha a nyelvek az emberi jogok és alapvető szabadságjogok meghatározó alkotóelemei, és fontosak a fenntartható fejlődés megvalósítása szempontjából is; mivel az őslakosok tudásának nemzedékek közötti átadása elengedhetetlen a globális környezetvédelmi kihívások

leküzdéséhez; mivel egy 2016-os ENSZ-jelentés¹ szerint a világban jelenleg beszélt közel 6700 nyelv – amelyek nagy többsége őshonos nyelv – 95%-át fenyegeti annak veszélye, hogy az évszázad végére kihal; mivel az államok kötelesek megvédeni és előmozdítani az őslakos népek nyelveit ahhoz, hogy ezek a népek teljes mértékben élhessenek kulturális jogaikkal; mivel az államoknak be kell ruházniuk a társadalomban mélyen gyökerező sztereotípiák megváltoztatását célzó intézkedésekbe;

- N. mivel egyes országokban az őslakos népek nagy számban vándoroltak nagyvárosokba, ahol gyökértelennek és a kulturális értékeiktől megfosztva érzik magukat; mivel a hagyományos tudásuk és gyakorlataik nem igazodnak a városi környezethez és korunk munkaerő-piaci dinamikájához, ezért a szegénység, valamint a kirekesztés és hátrányos megkülönböztetés különböző formái veszélyeztetik őket;
- O. mivel az őslakos népek ijesztő mértékű szegénységgel, betegségekkel és nagy arányú írástudatlansággal küzdenek, nincs megfelelő hozzáférésük a biztonságos tiszta vízhez és a megfelelő higiénés körülményekhez, az egészségügyhöz, az oktatáshoz, a foglalkoztatáshoz, a polgári jogokhoz, ideértve a politikai részvételt és képviselést is, valamint a fiatalok körében magas a visszaélés és az öngyilkosság aránya;
- P. mivel az őslakos közösségekben élő nők különösen marginalizálódnak az egészségügyi ellátáshoz, a szociális szolgáltatásokhoz és a gazdasági lehetőségekhez való hozzáférés hiánya miatt, nemük, etnikai és társadalmi-gazdasági hátterük miatt hátrányos megkülönböztetés éri őket, ami magasabb halálozási arányhoz vezet, illetve ki vannak téve a kifejezetten nemi alapú erőszaknak és nők ellen elkövetett gyilkosságoknak; mivel az ENSZ szerint háromból legalább egy őslakos nőt élete során megerőszakoltak, és az anyai halálozási arány, a tinédzserkori terhesség és a szexuális úton terjedő betegségek – köztük a HIV/AIDS – körükben magasabbak az átlagnál; mivel a nők gyakran sajátos nemi alapú fenyegetésekkel és akadályokkal szembesülnek, amelyek interszekcionális szempontból értelmezendők;
- Q. mivel az illegális kábítószer-kereskedelem aránytalan mértékben hat az őslakos közösségekre, mivel a kábítószer iránti igény folyamatosan nő, és az illegális kábítószer-termelők egyre inkább kiszorítják az őslakos közösségeket a hagyományos földjeikről; mivel az őslakos népeket gyakran fizikailag vagy gazdaságilag arra kényszerítik, hogy részt vegyenek a kábítószer-kereskedelemben, különösen a szállítási műveletekben; mivel a fegyveres konfliktusok növelik az őslakos területek militarizálódását, az emberi jogok megsértéséhez és az őslakos közösségekkel szembeni fokozott erőszak alkalmazásához vezetnek;
- R. mivel a természeti erőforrások iránti növekvő kereslet és egyre nagyobb verseny „globális földszerezést” indított be, amely számos országban az eredetileg őslakosok és helyi közösségek által lakott és használt területeket fenntarthatatlan nyomás alá helyezte; mivel az agráripár, az energia-, a faalapú, a bányászati iparágak és egyéb kitermelő iparágak, továbbá az illegális fakitermelés és a nagy infrastrukturális és fejlesztési projektek kizsákmányolják ezeket az erőforrásokat, és ez – a kormányok és helyi lakosság mellett – a legfőbb oka a földtulajdonnal kapcsolatos folyamatos konfliktusoknak, illetve a víz- és a talajszennyezésnek;

¹ <http://undocs.org/en/E/C.19/2016/10>

- S. mivel a piac fokozódó liberalizációja és deregulációja eredményeként közvetlen külföldi beruházásokra került sor az őslakos népek területein előzetes beleegyezésük vagy a velük való érdemi konzultáció nélkül, ami az őslakos nők emberi jogainak megsértését eredményezte; mivel a fejlődés nem mérhető növekedési mutatók alapján, hanem elsősorban a szegénység és az egyenlőtlenség csökkenését kell figyelembe venni;
- T. mivel a nem megfelelően szabályozott turizmus negatív kulturális és ökológiai hatással lehet e közösségekre, és egyes esetekben a földszerzés kiváltó tényezője;
- U. mivel a magánvállalatok nagyarányú földszerzését rendszerint magántulajdonban lévő biztonsági vagy katonai erők jelenléte kíséri, és mivel ennek következménye többek közt a közvetlen és közvetett erőszak megnövekedése az őslakos népek területein, ami közvetlenül érinti a közösségeket, és különösen a közösségi vezetőket és a nőket;
- V. mivel napjainkban tendencia mutatkozik bizonyos, időnként az őslakos és helyi közösségek földterületeivel egybeeső rezervátumok és védett területek militarizálódására, ami súlyos emberi jogi jogsértésekhez vezet;
- W. mivel az egyes országokban előforduló polgárháborúk a földtulajdonnal kapcsolatosak, és az őslakos és helyi közösségek kényszerített kitelepítéséhez vezetnek, ezáltal lehetőséget teremtve a földszerzésre és földszerzésre;
- X. mivel a nagyarányú földszerzés összetett kérdés, amely átfogó nemzetközi megoldást igényel; mivel az őslakos nők és lányok védelmére különösen nagy hangsúlyt kell fektetni;
- Y. mivel a nagyarányú földszerzés nem feltétlenül a külföldi beruházások eredménye, hanem a kormányok és a helyi közösségek által végrehajtott cselekmény is lehet;
- Z. mivel egyre nagyobb számban jelennek meg a kompenzációnak azok a magánjellegű formái, amelyek révén a magánvállalkozások az erőszak áldozatává vált nőknek pénzügyi kártérítést ajánlanak fel cserébe azért, hogy a nők írásos kötelezettséget vállalnak arra, hogy nem indítanak peres eljárást a vállalkozás ellen; mivel elsősorban az államok feladata, hogy garantálják az őslakos népek jogainak tiszteletben tartására vonatkozó nemzetközi kötelezettségvállalások teljesítését, és ezért elsősorban az államok felelőssége a jogsértések megakadályozása és az igazságtétel és kártérítés áldozatok számára való biztosításának ösztönzése;
- AA. mivel a világ egyes őslakos népei úgy döntöttek, hogy megtagadják a külvilággal való kapcsolatfelvételt, önkéntes elszigeteltségben élnek, nem képesek saját jogaik megvédésére, és ezért különösen kiszolgáltatottak jogaik megsértése esetén; mivel ezek a közösségek a bolygó legkiszolgáltatottabb közösségei, és az olajkitermelés, az erdőirtás, a kábítószer-kereskedelem és ezek infrastruktúrái különösen veszélyeztetik a fennmaradásukat;
- AB. mivel számos őslakos nép továbbra is gyilkosságok, törvénytelen kivégzések, csonkítások, kínzás, nemi erőszak, önkényes fogva tartás, fizikai erőszak, zaklatás és megfélemlítés áldozatává válik ősi területei és természeti erőforrásai, többek között víz- és élelmiszerkészleteihez, valamint szent helyeihez és temetkezési helyszíneihez való

hozzáféréseinek védelmezése miatt;

- AC. mivel az emberi jogok védelmezői a fenntartható fejlődés központi és legfontosabb előmozdítói közé tartoznak, különösen a társadalmi ellenálló képesség kiépítése terén, és kulcsfontosságú szerepet töltenek be az inkluzív demokratikus kormányzásban; mivel a jogvédők nemcsak az emberek jogainak biztosításán dolgoznak, hanem a környezet fenntarthatóságán és az emberiség természeti örökségének megőrzésén is; mivel az emberi jogok védelmezői és az aktivisták olyan munkát végeznek, amely lehetővé teszi közösségeiknek, hogy részt vegyenek a politikai folyamatokban, a társadalmi integrációban és a gazdasági döntéshozatalban, valamint demokratikusan és békésen hallathassák hangjukat saját országukban és a nemzetközi közösségben;
- AD. mivel az elmúlt években nyugtalanítóan nőtt az őslakos népek és helyi közösségek jogai, a környezetvédelmi jogok és a birtokjog védelmével foglalkozó, és a fenntartható fejlődésben kulcsszerepet játszó emberi jogi jogvédők és aktivisták ellen elkövetett emberölések, támadások és egyéb erőszakos cselekmények száma; mivel a Front Line Defenders elnevezésű szervezet szerint 2017-ben a világszerte meggyilkolt 312 emberijog-védő 67%-a őslakos népek környezeti jogait védte az ásványianyag-kitermelésből származó projektekkel szemben; mivel az őslakosok emberi jogait védelmezők gyakran az ellenük támadásokat elkövető személyek rendszerszintű büntetlenségével szembesülnek;
- AE. mivel annak ellenére, hogy az őslakos emberijog-védő nők kulcsszerepet játszanak az őslakos közösségekben élő nők védelmében, tevékenységüket bűncselekménnyé nyilvánították, ők maguk pedig az erőszak különféle formái, ezen belül zaklatás, nemi erőszak és gyilkosság áldozatává váltak;
- AF. mivel javítani kell a nem kötelező vállalati társadalmi felelősségvállalási kezdeményezések végrehajtását és fejleszteni kell az önkéntes programokat az őslakos és a helyi közösségek emberi jogi jogsértésekkel szembeni védelmének biztosításához, a földszerzés megakadályozásához és a hatékony vállalati elszámoltathatósághoz; mivel az ellenőrzési és elszámoltathatósági mechanizmusok hiánya a hatékony és megfelelő jogorvoslat jelentős akadálya;
- AG. mivel többek között számos, uniós székhellyel rendelkező beruházó és vállalat érintett több száz földszerzési műveletben Afrikában, Ázsiában és Latin-Amerikában, ami egyes esetekben az őslakos és a helyi közösségek jogainak megsértéséhez vezetett; mivel az uniós székhelyű szereplők is érintettek lehetnek az emberi jogok megsértésével kapcsolatos ügyekben, például azért, hogy uniós magán és pénzügyi vállalatok közvetlenül vagy közvetve, vagy a köz- és magánszféra közötti partnerségek révén finanszírozzák a földszerzést; mivel sok esetben e szereplők bonyolult külföldi összefüggésrendszere megnehezíti a gyökerek közvetlen visszavezetését a származási országukra; mivel még abban az esetben is, ha ezek a gyökerek nyomon követhetők, továbbra is jelentős jogi és gyakorlati akadályok nehezítik az EU és tagállamai bíróságain keresztül megvalósuló igazságszolgáltatást és elszámoltathatóságot, többek között az ingatlanok (ideértve a szárazföldi és természeti erőforrásokat) tekintetében fennálló joghatósági korlátok miatt, a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek értékének és a jogi segítségnyújtás rendelkezésre állásának, valamint az anyavállalatvállalati felelősség bizonyításának nehézségei miatt;

- AH. mivel a fejlődő országok területeinek többsége lakatlan, ezáltal a befektetések és a társaságok hírneve kockázatoknak van kitéve, és jelentős mértékben megnövekednek a működési költségeik, ha a földtulajdon átruházásra ellentmondásos helyzetben, az őslakos és a helyi közösségek előzetes beleegyezése nélkül és a jogaik semmibe vétele mellett kerül sor;
- AI. mivel az emberi jogok védelmezőikért felelős ENSZ-különmegbízott, Michael Frost Latin-Amerikát emelte ki aggodalomra okot adó régióként, ahol a „kormány és a vállalati szereplők részt vesznek a környezetvédelem területén tevékeny emberi jogvédők meggyilkolásában”;
- AJ. mivel az emberi jogok európai egyezménye értelmében a védelmi és jogorvoslati kötelezettség mind a területen kívüli tevékenységekre, mind pedig a területen kívüli hatással bíró belföldi tevékenységekre vonatkozik; mivel komolyan meg kell erősíteni az Unió és tagállamai területen kívüli kötelezettségek iránti elköteleződését;
- AK. mivel az Európai Unió a demokrácia és az emberi jogok európai eszközén (EIDHR) keresztül világszerte segítséget nyújt a demokrácia és az emberi jogok előmozdításában és védelmében, mely eszköz egyéb külső segítségnyújtási eszközöket egészít ki, és főleg a civil társadalmi szervezeteken keresztül fejti ki hatását; mivel a „protectdefenders.eu” mechanizmuson keresztül az EU hatékony segítséget nyújt az emberi jogok veszélyben lévő védelmezőinek, segít nekik legsürgetőbb szükségleteik kielégítésében, és megerősíti őket abban, hogy képesek legyenek munkájukat közép- és hosszú távon is végezni;
- AL. mivel a nemzetközi pénzügyi intézmények központi szerepet játszanak annak biztosításában, hogy az általuk finanszírozott projektek ne járuljanak hozzá az őslakos népek emberi és környezettel kapcsolatos jogainak megsértéséhez; mivel a nemzetközi vállalatok felelősek annak biztosításáért, hogy műveleteik és/vagy ellátási láncuk ne eredményezzék az emberi vagy környezettel kapcsolatos jogok és különösen az őslakos népek jogainak megsértését;
- AM. mivel az EU nyújtja a világon a legtöbb fejlesztési segítyt, amelynek nagy része Afrikába irányul; mivel az Európai Külügyi Szolgálatnak (EKSZ) és az Európai Bizottságnak – az emberi jogok betartását segélynyújtási politikájának középpontjába állítva – átfogóan ellenőriznie kell, hogyan használják fel a forrásokat a fogadó harmadik országok;
- AN. mivel az Európán belüli őslakos népek még mindig a marginalizáció, a hátrányos megkülönböztetés és a társadalmi kirekesztés áldozatai, amit a jogokon alapuló megközelítéssel le kell győzni és meg kell szüntetni;
1. felhívja az Uniót, a tagállamokat és azok nemzetközi közösségen belüli partnereit, hogy fogadják el az őslakos népek jogainak – köztük a földjeikhez, területeikhez és erőforrásaikhoz való jog – teljes körű elismeréséhez, védelméhez és előmozdításához szükséges intézkedéseket; üdvözli a civil társadalom és a civil szervezetek e téren végzett munkáját;
 2. felhívja az Uniót, hogy gondoskodjon róla, hogy valamennyi fejlesztési, beruházási és kereskedelmi politikája tiszteletben tartsa az őslakos népek emberi jogi szerződésében

és egyezményekben, valamint az őslakos népek jogaival foglalkozó jogi eszközökben rögzített emberi jogait;

3. felszólítja az összes államot, beleértve az Európai Uniót és tagállamait, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket az őslakos és törzsi népekről szóló 169. sz. ILO-egyezmény rendelkezéseinek való hatékony megfelelés érdekében, és emlékeztet arra, hogy az egyezményt ratifikáló valamennyi állam köteles koordinált és szisztematikus fellépést kidolgozni az őslakos népek jogainak védelme érdekében;
4. kéri az összes olyan államot – különösen az uniós tagállamokat –, amely még nem ratifikálta az őslakos és törzsi népekről szóló 169. sz. ILO-egyezményt, hogy ezt tegye meg; sajnálja, hogy eddig csak néhány tagállam erősítette meg az egyezményt; felszólítja az Európai Uniót, hogy a harmadik országokkal folytatott politikai és emberi jogi párbeszédiken keresztül ösztönözzék a 169. számú ILO-egyezmény, a gyermekek jogairól szóló ENSZ-egyezmény és a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény ratifikálását, fogadják el a fakultatív jegyzőkönyveket, valamint tartsák fenn az az őshonos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatot (UNDRIP)¹;
5. elismeri, hogy előrelépés történt az őslakos népek jogainak elismerése terén, és hogy a civil társadalom egyre többet tud a helyzetükről; elismeri, hogy az EU szerepet játszott ebben; ugyanakkor figyelmeztet arra, hogy e kérdés még mindig nagyon minimális szinten jelenik meg az uniós szakpolitikákban, így a kereskedelmi és együttműködési megállapodásokban is;
6. felszólítja az Európai Uniót és tagállamait, hogy teremtsék meg az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban (UNDRIP) foglalt célok eléréséhez szükséges feltételeket, és ösztönözzék nemzetközi partnereiket arra, hogy teljes mértékben fogadják el és hajtsák végre a nyilatkozatban foglaltakat;
7. felhívja a figyelmet a diaszpórák szerepére, amelyek kapcsolódási felületként és ismereteket továbbító csatornákként működhetnek az őslakos népek felé;

Az őslakos népek emberi jogai

8. felhívja Európai Uniót és a tagállamokat, hogy támogassák és szavazzák meg a parasztok és vidéki területeken dolgozó emberek jogairól szóló nyilatkozatot, amelyről 2018-ban szavaz az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa; érdeklődéssel veszi tudomásul, hogy az ENSZ bizottságának 2018. évi, a nők helyzetéről szóló ülése a vidéki nőkre helyezi a hangsúlyt;
9. felszólítja az összes államot, beleértve az EU-t és tagállamait, hogy jogszerűen ismerjék el és fogadják el az őslakos népek területi autonómiáját és önrendelkezését, ami magában foglalja a föld, területeik, vizeik és tengerparti vizeik, valamint egyéb, a hagyományos tulajdon vagy más hagyományos foglalkozás vagy felhasználás miatt birtokukban lévő erőforrások birtoklására, használatára, fejlesztésére és ellenőrzésére vonatkozó jogát;

¹A 1991. szeptember 5-jén hatályba lépett 169. számú ILO-egyezményt megerősítő országok: Argentína, Bolívia, Brazília, Közép-afrikai Köztársaság, Chile, Kolumbia, Costa Rica, Dánia, Dominika, Ecuador, Fidzsi-szigetek, Guatemala, Honduras, Mexikó, Nepál, Hollandia, Nicaragua, Norvégia, Paraguay, Peru, Spanyolország és Venezuela.

10. felhívja az összes államot, köztük az Uniót és tagállamait is, hogy fogadjanak el az őslakos népek jogainak előmozdítása és biztosítása érdekében a konfliktus sújtotta területek újjáépítésére irányuló stratégiákat, illetve csatlakozzanak azokhoz;
11. tudomásul veszi az ENSZ által 2010-ben közzétett tanulmány riasztó eredményeit, amelyek szerint az őslakos közösségekben élő nők gyakrabban szenvednek el erőszakot és nemi erőszakot, mint a női népesség világszerte; felhívja ezért a tagállamokat és az Európai Uniót, hogy határozottan ítéljék el az erőszak és ezen belül a nemi erőszak alkalmazását az őslakos nőkkel szemben; véleménye szerint különös figyelmet kell szentelni az erőszak áldozataivá vált nőknek és lányoknak, és hozzáférést kell biztosítani számukra a sürgősségi orvosi és pszichológiai támogatáshoz;
12. felszólít a magántulajdonban lévő biztonsági és katonai erők kivonására az őslakos népek területeiről, mivel ezen erők jelenléte sérti az őslakosok jogait;
13. felhív minden államot, hogy biztosítsák, hogy az őslakos népek, különösen a nők, hozzáférhessenek az igazságügyi mechanizmusokhoz a jogaik vállalatok általi megsértésének eseteiben, és hogy a jogsértések orvoslásának egyéni, igazságszolgáltatáshoz való hatékony hozzáférést nem biztosító formáit ne legitimálják; felhív minden államot, hogy vegyenek fel több nőt igazságszolgáltatási rendszereikbe annak érdekében, hogy megtörjék az e struktúrákban általában jelen lévő patriarchális rendszert; hangsúlyozza, hogy be kell vezetni a szükséges mechanizmusokat – többek között a megfelelő tolmácsolási szolgáltatásokat és a jogi segítségnyújtást – az őslakos nőkkel szembeni diszkriminatív bánásmód elkerülésére;
14. üdvözlí, hogy a 2017. májusi tanácsi következtetésekből foglaltak szerint az Európai Tanács prioritássá tette az őslakos népek jogainak védelmét;
15. felhívja a partnerországokat annak biztosítására, hogy az őslakos népek – egyéni és kollektív jogaik elismerésének első lépéseként – egyetemes hozzáféréssel rendelkezzenek nemzeti népesség-nyilvántartásukhoz; felkéri az Uniót, hogy támogassa a partnerországokat az anyakönyvi hivatalok létrehozásában és megfelelő irányításában;
16. aggodalommal állapítja meg, hogy a bányászattal, kőolaj- és földgáztermeléssel kapcsolatos emberi jogi kockázatok aránytalan mértékben sújtják az őslakos népeket; felkéri a fejlődő országokat, hogy ezekben az ágazatokban minden új tevékenység megkezdése előtt végezzenek kötelező emberi jogi hatásvizsgálatot, és hozzák nyilvánosságra ezek megállapításait; hangsúlyozza, hogy a koncessziók odaítélését szabályozó jogszabályoknak a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezésre vonatkozó rendelkezéseket kell tartalmazniuk; javasolja, hogy a nyersanyag-kitermelő iparágak átláthatóságára irányuló kezdeményezés normái foglalják magukban a helyi és őslakos közösségek emberi jogainak védelmét is;
17. felhívja az összes államot, különösen az EU-t és a tagállamokat, hogy vonják be az őslakos népeket és a vidéki közösségeket az éghajlatváltozás elleni küzdelmet célzó stratégiákkal kapcsolatos döntéshozatali folyamatba, az éghajlatváltozás által előidézett helyrehozhatatlan károk esetét is beleértve, ami lakóhelyük elhagyására kényszerítheti őket;
18. felszólítja az összes államot, beleértve az EU-t és tagállamait, hogy ismerjék el az

őslakos népekkel folytatott konzultáció fontosságát az őket érintő kérdésekkel kapcsolatos valamennyi tanácskozás során, garantálva ezáltal a szabad, előzetes és tájékozott konzultáció jogát; e tekintetben az őslakos népek konzultációjára és részvételére vonatkozó uniós szintű mechanizmusok létrehozását szorgalmazza, melyek feladata a politikai párbeszéd kialakítása, és az őslakos népekre vonatkozó uniós szakpolitikák, kötelezettségvállalások és cselekvési tervek végrehajtásának figyelemmel kísérése lenne; felszólítja az összes államot, beleértve az EU-t és tagállamait, hogy teremtsék meg az őslakos népek képviselőinek és vezetőinek a civil társadalomban és az állami térben való jelenlétéhez és a politikai rendszerben, valamint a rájuk vonatkozó ügyekkel kapcsolatos döntéshozatali folyamatban való láthatóbb részvételhez szükséges feltételeket, beleértve az alkotmányos reformokat is;

19. felkéri az összes államot, köztük az Uniót és tagállamait is, hogy fogadják el és hajtsák végre az őslakos népekkel foglalkozó 2014. évi világkonferencia záródokumentumának az ENSZ számára készült ajánlásait, valamint az ENSZ Őslakosok Kérdéseivel Foglalkozó Állandó Fórumának, illetve az őslakos népek jogaival foglalkozó különleges ENSZ-előadó ajánlásait;
20. rámutat, hogy az őslakos népek jogairól szóló állásfoglalásában az ENSZ Közgyűlése 2019-et az őshonos nyelvek nemzetközi évének nyilvánította; hangsúlyozza, hogy a kultúra a fejlődés egyik tényezője;
21. felkéri az összes államot, köztük az EU-t és tagállamait, hogy járuljanak hozzá az őshonos nyelvek nemzetközi évének 2019. évi végrehajtásához és megvalósításához;
22. sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy továbbra is biztosítsák az őslakosokat, a környezetet, a szellemi tulajdont és a földhez való jogot védő jogvédők fizikai épségét és nyújtsanak számukra jogi segítséget a demokrácia és az emberi jogok európai eszközének (EIDHR) megerősítése, valamint különféle meglévő eszközök és mechanizmusok – például a protededeels.eu – megerősítése révén az emberi jogok és a környezeti aktivisták védelme érdekében, különös tekintettel a nők emberi jogainak védelmezőire, valamint a nemzetközi szervezetek, például az ENSZ által javasolt kezdeményezésekben való részvétel megerősítésére; kéri, hogy az EU utasítsa küldöttségeit a jogvédők figyelemmel kísérésére és támogatására, különös tekintettel a nők, a gyermekek és a fogyatékossgal élők védelmére, valamint rendszerszinten és határozottan jelentse az emberi jogok megsértését; felszólítja az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy vegyen részt az Emberi Jogok Amerikaközi Bizottsága (IACHR) és az ENSZ Emberi Jogok Főbiztosának Hivatala (OHCHR) által kidolgozott tervben, amely a latin-amerikai emberi jog-védők védelmét célozza;
23. elítéli, hogy az őslakos népek jogainak és földhöz való jogának védelmezőit világszerte folyamatosan kriminalizálják; felhívja az összes államot, beleértve az EU-t és tagállamait is, hogy akadályozzák meg az őslakos népek emberi jogainak védelmezőivel szembeni nyomozás és büntetőeljárás keretében elkövetett bűncselekmények büntetlenségét;
24. felhívja az összes államot, így az Uniót és tagállamait is, hogy gondoskodjanak róla, hogy politikai stratégiáik teljes mértékben tiszteletben tartsák az őslakos népek és vidéki közösségek jogait, hogy az e jogoknak való megfelelés mindig biztosítva legyen, mind a védett területek létrehozásának és bővítésének idején, mind pedig a már meglévő védett

területek vonatkozásában, amelyek létrehozása során korábban őslakos népeket és vidéki közösségeket lakoltattak ki, zártak ki vagy egyéb módon aránytalanul csökkentették jogait;

25. támogatja az őslakos népek nemzetközi hazatelepülésre irányuló kérelmeit, valamint az őslakosoktól jogellenesen elkobzott őshonos műtárgyak értékesítésével szembeni küzdelmet szolgáló nemzetközi mechanizmus létrehozását; felszólítja az Európai Bizottságot, hogy támogassa ezeket az erőfeszítéseket, többek között a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze (EIDHR) keretében nyújtott pénzügyi támogatás révén;
26. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi közösségnek – beleértve az EU-t és a tagállamokat is – komoly kötelezettségeket kell vállalnia a fogyatékossgal élő személyek – különösen a gyermekek – érdekében valamennyi szakpolitikai területen, a nemzetközi jogi keretében a fogyatékossgal élő személyek jogainak és szükségleteinek előmozdítása, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékossgal élő személyek – különösen a gyermekek – ingyenes, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyező nyilatkozatát figyelembe vegyék;
27. felhívja a Bizottságot, hogy indítsa el a felelősségteljes üzleti magatartásra vonatkozó uniós cselekvési tervet az üzleti és emberi jogokra vonatkozó ENSZ-irányelvek végrehajtásának kezelése érdekében, többek között a kellő gondosság és a jogorvoslathoz való hozzáférés tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy hatalmazza fel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségét (FRA) arra, hogy összegyűjtse a tagállamokban a jogi és bíróságon kívüli, az üzleti jellegű jogsértések áldozatainak, köztük az őslakos személyeknek a jogorvoslathoz való hozzáféréssel kapcsolatos információkat; úgy véli, hogy a magán- és a közszféra uniós partnereinek teljes körű és hozzáférhető tájékoztatást kell nyújtaniuk arról, hogy tiszteletben tartották-e az őslakos személyek szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezését;

Földfoglalás

28. üdvözli a Nemzetközi Büntetőbíróság 2016-ban tett nyilatkozatát, amely szerint a földszerzés és a környezetrombolás számos emberi jogi jogsértést idéz elő és emberiség elleni bűncselekmény vádját vonhatja maga után;
29. továbbra is aggodalmát fejezi ki a nagyarányú földszerzéssel kapcsolatos olyan helyzetek miatt, amelyek a vállalatok, a külföldi befektetők, a nemzeti és nemzetközi állami szereplők, a hivatalnokok és hatóságok korrump gyakorlatainak eredményeképpen alakultak ki; felhívja az Európai Uniót és tagállamait, hogy emberi jogi programjaikban fektessenek nagyobb hangsúlyt a földszerzés kérdéssére;
30. felhívja az Európai Uniót és a tagállamokat, hogy ösztönözzék a földdel kapcsolatos jogokban érintett, konfliktusok utáni béketeremtésben részt vevő partnerállamokat, hogy tegyenek olyan intézkedéseket, amelyek lehetővé teszik a kitelepített őslakos és helyi közösségek hagyományos területükre való visszatérését, ami elengedhetetlen a fenntartható béke és társadalmi stabilitás elérésében;
31. sajnálatosnak tartja, hogy a nagyarányú földszerzés által sújtott országok közül sokban az őslakos és a legeltető állattenyésztést folytató népek korlátozott módon férnek hozzá az igazságszolgáltatáshoz és a jogorvoslathoz a gyenge kormányzás miatt, valamint

azért, mert földhöz fűződő jogaikat nem ismerik el hivatalosan a helyi vagy nemzeti jogi keretrendszerben; megállapítja, hogy a legeltetési jogok és a közös legelők például szokásjogon és nem szerzett tulajdonjogon alapuló hagyományos földhasználati jognak tekinthetők; ösztönzi a partnerországokat, hogy ismerjék el és védjék meg a legeltető állattenyésztést folytató és őslakos népek földjeik és természeti erőforrásaik szokásjogon alapuló birtoklásához és ellenőrzéséhez való jogait, ahogyan azt az Egyesült Nemzetek őslakos népek jogairól szóló nyilatkozata (UNDRIP), valamint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) 169. számú egyezménye is rögzíti, azaz a földhasználat kollektív nyilvántartásba vételének lehetővé tételével és a termőföldhöz való méltányosabb hozzáférés biztosítására irányuló politikák alkalmazásával; felhívja az Uniót, hogy „A termőföld és más természeti erőforrások használatának felelősségteljes irányítására vonatkozó önkéntes irányelvek” című dokumentumban foglaltaknak és a nemzetközi emberi jogi jogszabályoknak megfelelően támogassa a partnerországokat ebben, valamint a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvének alkalmazásában a nagymértékű földvásárlásoknál; felhívja továbbá az EU-t, hogy támogassa a partnerországokat a földtulajdonra vonatkozó jogszabályaik azáltal történő javításában, hogy elismerik a nők egyetemes jogát a teljes jogú tulajdonosként való földhöz jutásra;

32. felhívja az EU-t, hogy erősítse meg termőföld-politikai iránymutatásait és az emberi jogok védelmét a nemzetközi megállapodásokban és szerződésekből, valamint támogassa a nők és lányok védelmével kapcsolatos értékeit, különösen a vidéki területeken élő nők és lányok tekintetében, akik jobban ki vannak szolgáltatva a termőföldet érintő változásoknak, és a termőföld tekintetében kisebb mértékű hozzáféréssel és kevesebb joggal rendelkeznek;
33. felhív minden államot a kutatásba való beruházásba a nagyarányú földszerzés nőkre gyakorolt hatásával kapcsolatos ismerethiány megszüntetése, valamint e jelenség nemi szempontú következményeinek mélyrehatóbb elemzése érdekében, ami a földügyleteket szabályozó, érvényesíthető iránymutatásokat eredményezne;
34. sürgeti az EU-t és a tagállamokat, hogy írják elő az uniós székhellyel rendelkező vállalatok és szereplők részvételével történő földszerzések, illetve az Unió által finanszírozott fejlesztési projektek nyilvánosságra hozatalát az ilyen földszerzések átláthatóságának és elszámoltathatóságának javítása érdekében; felhívja az EU-t, hogy a jövőbeli felvásárlások átláthatóságának és elszámoltathatóságának javítása érdekében ellenőrizze az őslakos közösségek szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló hozzájárulását, amelyre elengedhetetlenül szükség van, mégpedig azáltal, hogy utasítja és felhatalmazza az uniós küldöttségeket és nagykövetségeket, hogy ezt az érintett nem kormányzati szervezetekkel együttműködésben tegyék meg; felszólítja az Uniót, hogy legyen különösen elővigyázatos a nemzetközi és európai pénzügyi intézmények által támogatott projektek esetében, és biztosítsa, hogy a támogatás ne járuljon hozzá az őslakos népek emberi és környezettel kapcsolatos jogainak megsértéséhez;
35. felhívja az összes államot, hogy gondoskodjanak olyan megfelelő szabályozásokról, amelyek elszámoltatják a közösségi vezetőket a köztulajdonban lévő, állami és közösségi földhasználat irányításával összefüggő döntéseikkel és intézkedéseikkel kapcsolatban, és ösztönözzék azon jogi és szokásokon alapuló gyakorlatok megváltoztatását, amelyek diszkriminatívak a földek nők általi tulajdonlásával és

öröklésével szemben;

36. felhívja az összes államot, különösen az Uniót és tagállamait, hogy fogadják el és támogassák a földművelés, a halászat és az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányítására vonatkozó önkéntes iránymutatásokat, valamint a lehető legtöbb érintett országgal írjanak alá az erdészeti jogszabályok végrehajtására, az erdészeti irányításra és az erdészeti termékek kereskedelmére vonatkozó megállapodásokat; felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon a fatermékekről szóló rendelet¹ következetes betartásáról és végrehajtásáról, és szankcionálja az erdőirtás elleni küzdelem tekintetében a rendeletet be nem tartó tagállamokat;
37. felhívja az összes államot, köztük az EU-t és tagállamait, hogy a globális környezetvédelmi politikákkal összhangban tegyék lehetővé az őslakos közösség számára a gazdasági fejlődést; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy mozdítsák elő és támogassák az őslakos népek szervezeteinek olyan társadalmi fejlesztési menetrendjét, amely magában foglalja az őslakos területek kijelölésére és a tulajdonjogok meghatározására szolgáló jogi és intézményi keret kialakítását és fejlesztését; hangsúlyozza, hogy az őslakos népek földjeinek elismerése és hivatalossá tétele, valamint az őslakos népek hatóságainak és közösségi tagjainak felhatalmazása biztosítaná a fenntarthatóságot és a társadalmi elszámoltathatóságot, valamint hozzájárulna a földdel kapcsolatos viták és konfliktusok államon belüli megoldásához;
38. felhívja az összes államot arra, hogy hozzák meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az állami hatóságok tartózkodjanak olyan nyilatkozatok közzétételétől amelyek megbélyegzik vagy aláássák a területeiket a nagyarányú földszerzéssel és nyersanyag-kitermeléssel összefüggésben védelmező őslakos nők legitim szerepét, és bátorítsák a demokratikus társadalmakban játszott fontos szerepük közvélemény általi elismerését;
39. felszólít minden államot, hogy tartsák tiszteletben, védjék, és biztosítsák a mezőgazdasági kistermelők földdel kapcsolatos jogait, valamint az egyének egyéb erőforrásokhoz, például vízhez, erdőhöz, állatállományhoz és halászathoz való jogait; elismeri, hogy a földek diszkriminatív kisajátítása és a kényszerített kilakoltatások, amelyek negatívan érintik a fejlődő országok lakosságát, jelentős hatással lehetnek a megélhetésükre, valamint aláássák az olyan alapvető emberi jogokat, mint az élethez való jog, az élelemhez való jog, a lakhatáshoz való jog, az egészségügyhöz való jog és a tulajdonhoz való jog;

Üzlet és emberi jogok

40. felszólítja az EU-t, hogy biztosítsa az üzleti és emberi jogokra vonatkozó ENSZ-irányelveknek a tagállamok nemzeti programjaiba, valamint az európai kapcsolatokkal rendelkező transznacionális vállalatok és üzleti vállalkozások gyakorlataiba és műveleteibe való teljes mértékű integrálását;
41. sürgeti az Európai Uniót, hogy támogassa az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelveket, és továbbra is segítse azok megfelelő alkalmazását;

¹Az Európai Parlament és a Tanács 2010. október 20-i 995/2010/EU rendelete a fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról (HL L 295., 2010.11.12., 23. o.).

42. felhívja az EU-t, hogy kezdjen konstruktív tárgyalásokat a transznacionális vállalkozásokról szóló ENSZ-egyezményről, amely biztosítja az őslakos népek és különösen az őslakos nők és lányok emberi jogainak tiszteletben tartását;
43. ajánlja, hogy az Unió dolgozzon ki az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban (UNDRIP) foglalt alapelvek által vezérelt, az üzletre és az emberi jogokra vonatkozó európai regionális cselekvési tervet, és szorgalmazza erre vonatkozó nemzeti cselekvési tervek kidolgozását;
44. kitart amellett, hogy az Európai Uniónak és tagállamainak arra kell törekedniük, hogy a multinacionális vállalatok és nemzetközi pénzügyi intézmények vállaljanak felelősséget az őslakos közösségekre, valamint az emberi és környezettel kapcsolatos jogokra gyakorolt hatásukkal kapcsolatban; felszólítja az EU-t, hogy gondoskodjon arról, hogy az európai vállalatok által az őslakos népek jogainak valamennyi megsértését megfelelő mechanizmusokkal kivizsgálják és szankcionálják, és arra ösztönzi az EU-t, hogy az emberi jogok megsértése esetén vonja vissza az intézményi vagy pénzügyi támogatást;
45. felhívja az Uniót, hogy a 2013. június 11-én elfogadott 2013/369/EU bizottsági ajánlással¹ összhangban hozzon létre panaszkezelési mechanizmust, melynek révén az őslakos népek és helyi közösségek panaszt nyújthatnak be az uniós székhellyel rendelkező üzleti tevékenységek eredményeképpen őket ért jogsérelmekkel vagy jogi visszaélésekkel kapcsolatban, függetlenül attól, hogy mely országban következtek be ezek a jogsértések és visszaélések, annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatok ténylegesen hozzáférhessenek az igazságszolgáltatáshoz, valamint a technikai és jogi segítséghez; arra ösztönzi valamennyi államot, beleértve a tagállamokat és az EU-t is, hogy a nemzetközi és egyéb vállalatok számára jogilag kötelező erejű nemzetközi emberi jogi eszközt fogadjanak el az emberi jogok tekintetében, az ENSZ szintjén létrehozott, nyitott kormányközi munkacsoportban való aktív részvétel révén;
46. felhívja az Európai Uniót és tagállamait, hogy biztosítsák az uniós székhellyel rendelkező vállalatok tevékenységéből eredő emberi jogi visszaélések és jogsértések áldozatai számára a jogorvoslathoz való hozzáférést azáltal, hogy minden gyakorlati és jogi akadályt elhárítanak, hogy ily módon a felelősség megoszlása ne akadályozhassa az elszámoltathatóságot vagy az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést abban az országban, ahol a visszaélés történt;
47. emlékeztet arra, hogy a vállalatok felelőssége, hogy garantálják az őslakos népek szabad, előzetes és tájékozott konzultációhoz való jogát a területükön végrehajtani kívánt projektek, építési beruházások vagy tevékenységek tekintetében, valamint hogy vállalatpolitikájukba építsék be, majd ezt követően alkalmazzák a vállalati társadalmi felelősséget;
48. felhívja az Uniót, hogy tegyen eleget az emberi jogokhoz kötődő területen kívüli kötelezettségeinek, és úgy határoz, hogy jogszabályjavaslatokat kér a Bizottságtól, illetve együttműködik az Európai Tanáccsal az őslakos népek és helyi közösségek jogai területén kívüli megsértésének megelőzésére és szankcionálására irányuló jogszabályok kidolgozásában; felhívja az EU-t, hogy határozzon meg egyértelmű magatartási szabályokat és szabályozási kereteket a hatáskörébe eső vállalatok és befektetők

¹ HL L 201., 2013.7.26., 60. o.

területen kívüli tevékenységeire vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy ezek a vállalatok és befektetők tiszteletben tartsák az őslakos népek és helyi közösségek jogait, valamint megfelelően elszámoltathatók és szankcionálhatók legyenek, ha a tevékenységeik e jogok megsértését eredményezik; ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy vegyen fontolóra egy, a vállalatok kellő gondosságra irányuló kötelezettségével kapcsolatos hatékony mechanizmust annak biztosítása érdekében, hogy az importált áruk ne legyenek köthetők földszerzéshez és az őslakos népek jogainak súlyos megsértéséhez; sürgeti az EKSZ-t, hogy dolgozzon ki operatív eszközöket az uniós küldöttségek személyzete számára nyújtott útmutatás biztosítására;

Fenntartható és gazdasági fejlődés az őslakos népek számára

49. felhívja az Európai Uniót és tagállamait, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend uniós végrehajtásába építsék be az őslakosok jogai és a földszerzés kérdését;
50. hangsúlyozza, hogy életmodelljük és fejlődési modelljük következtében az őslakos népek elengedhetetlenül fontos szerepet játszanak a környezetvédelemben;
51. felhívja az EU-t, hogy a harmadik országokkal folytatott fejlesztési együttműködés keretében ösztönözze a partnerállamokat arra, hogy fordítsanak különös figyelmet az őslakos népek helyzetére, többek között a hagyományos területeken vagy városi környezetben a befogadó szociális politikák kialakítása révén, valamint a szegénységet csökkentő intézkedésekkel összefüggésben mérsékeljék a gyökerek elvesztéséből, illetve az őshonos népek hagyományos képességei és kulturális sajátosságai és a modern nagyvárosi dinamikák közötti feszültségekből fakadó következményeket;
52. kiemeli az éghajlatváltozás őslakos nőkre gyakorolt közvetlen hatását, amelynek következtében fel kell hagyniuk hagyományos gyakorlataikkal, vagy lakóhelyük elhagyására kényszerülnek az erőszak, a bántalmazás és a kizsákmányolás elszívésének ebből fakadó kockázatával együtt; felhívja az összes államot, köztük az Uniót és tagállamait is, hogy a nemekkel kapcsolatos tényezők figyelembe vételével vonják be az őslakos népeket és a vidéki közösségeket az éghajlatváltozással kapcsolatos problémák kezelésére irányuló stratégiákba, valamint az alkalmazkodásra és a hatások mérséklésére irányuló hatékony éghajlati stratégiák kidolgozásába; kéri az éghajlati okokból történő kényszerű migráció kérdésének komolyan vételét; kész vitát folytatni a „klímamigrációra” vonatkozó rendelkezések megállapításáról; szorgalmazza egy szakértői fórum létrehozását a kérdés nemzetközi szintű megvitatása érdekében, továbbá szorgalmazza, hogy a klímamigráció kérdésével nemzetközi fórumon foglalkozzanak; megerősített nemzetközi együttműködést szorgalmaz az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség kialakítása érdekében;
53. hangsúlyozza, hogy az őslakos népek szempontjából rendkívül fontosak a fenntartható fejlesztési célok, különösen a 2. (az éhezés megszüntetése) a 4.5. (oktatáshoz való hozzáférés) és az 5. fejlesztési cél (nemek közötti egyenlőség); ismételten hangsúlyozza, hogy az őslakos népek világszerte számarányuknál nagyobb mértékben szenvednek az emberi jogok megsértése, a bűnözés, a rasszizmus, az erőszak, a természeti erőforrások kiaknázása, az egészségügyi problémák és a szegénység magas aránya miatt, hiszen a szegénységben élőknek 15%-át teszik ki, holott a világ népességének mindössze 5%-át adják; hangsúlyozza, hogy teljes körű és alapos

védelmet kell biztosítani azon őslakos vezetők és emberijog-védők számára, akik felelnek szavukat az igazságtalanságok ellen;

54. emlékeztet arra, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend foglalkozik az őslakos népek fejlesztéssel kapcsolatos aggályaival, és kiemeli, hogy fokozott erőfeszítésre van szükség ennek végrehajtása során; hangsúlyozza az Őslakos Népek Fő Csoportja a Fenntartható Fejlesztésért (IPMG) megerősítésének szükségességét az őslakos népek jogainak és fejlesztési prioritásainak előbbre vitelére irányuló erőfeszítések koordinálását és összefogását szolgáló globális mechanizmusként; felhívja a Bizottságot, hogy alakítson ki jobb kapcsolatokat az IPMG-vel, és vonja azt be a fenntartható fejlesztési célokkal foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő platformba;
55. emlékeztet arra, hogy a világ erdeinek 80%-a őslakos népek hagyományos földjét és területét képezi; hangsúlyozza az őslakos népek létfontosságú szerepét a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásban és a biológiai sokféleség megőrzésében; emlékeztet, hogy az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye felszólítja a szerződő fél államokat, hogy a REDD+ végrehajtása során biztosítékként tartsák tiszteletben az őslakos népek ismereteit és jogait; sürgeti a partnerországokat olyan intézkedések elfogadására, amelyek ténylegesen bevonják az őslakos népeket az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és az éghajlatváltozás mérséklését célzó intézkedésekbe;
56. rámutat, hogy a világon 200–500 millió ember folytat legeltető állattartást, és hogy a legeltető állattartás központi jelentőségű megélhetési stratégiát jelent Kelet-Afrika alacsony csapadékhozamú területein és hegyvidéki régióiban; hangsúlyozza, hogy a fenntartható fejlesztési célok elérése érdekében elő kell mozdítani a fenntartható legeltető állattenyésztést; arra ösztönzi az Uniót és tagállamait, hogy támogassák az afrikai kormányzati struktúrát és különösen az Afrikai Emberi Jogi és Népügyi Bíróságot annak érdekében, hogy végrehajtsák az Afrikai Unió afrikai legeltető állattenyésztésre vonatkozó szakpolitikai keretét, és szélesebb értelemben elismerjék a legeltető állattenyésztést folytatók és az őslakos népek jogait ősi földjeik közösségi tulajdonával kapcsolatban, jogukat a természeti erőforrások feletti szabad rendelkezéshez, valamint saját kultúrájukhoz és vallásukhoz fűződő jogaikat;
57. hangsúlyozza, hogy a kétoldalú beruházási megállapodások negatív hatást gyakorolhatnak az őslakos népek jogaira, és korlátozhatják a döntéshozatalban való részvételüket; emlékeztet a kormányok közérdekű szabályozáshoz való jogára; emlékeztet arra, hogy a nemzetközi beruházási megállapodásoknak tiszteletben kell tartaniuk a nemzetközi emberi jogi szabályokat, köztük az őslakos népekkel kapcsolatos rendelkezéseket, és nagyobb átláthatóságot szorgalmaz ebben a tekintetben, elsősorban megfelelő konzultációs eljárások és mechanizmusok őslakos népekkel folytatott együttműködés keretében történő létrehozásával; felhívja a beruházásokat finanszírozó fejlesztésfinanszírozási intézményeket, hogy erősítsék meg emberi jogi biztosítékaikat annak biztosítása érdekében, hogy a fejlődő országok földjének és erőforrásainak kiaknázása ne vezessen az emberi jogok megsértéséhez vagy visszaélésekhez, különös tekintettel az őslakos népekre;
58. felhívja az államokat, hogy kötelezzék el magukat annak biztosítása mellett, hogy az őslakos népek valódi hozzáféréssel rendelkezzenek az egészségügyi, az oktatási, a

foglalkoztatási és a gazdasági lehetőségekhez; sürgeti az összes államot, hogy támogassák az interkulturális közpolitikák és az őshonos nyelvek, a történelem és kultúra integrálását iskolai programjaikba, vagy kiegészítő, tanrenden kívüli osztályokat kínáljanak az őslakos népek kultúrájának nemzeti és nemzetközi szinten történő megőrzése, megújítása és népszerűsítése érdekében; úgy véli, hogy a civil társadalom, a lakosság és a média figyelmének felkeltésére irányuló kezdeményezések kidolgozása az őslakos népek jogai, hite és értékei tiszteletben tartásának fontossága miatt hozzájárulhat a z előítéletek és tévképzetek elosztatásához;

59. felhívja az Uniót és partnerállamait, hogy az őslakos közösségekkel partnerségben biztosítsanak kulturálisan kompetens mentális egészségügyi ellátást a kábítószer-használat és az öngyilkosság megelőzése érdekében; kiemeli az őslakos nők szervezetei támogatásának fontosságát a nők támogatása és a civil társadalomban való szerepvállalási képességük növelése érdekében;
60. felhívja az Uniót és tagállamait, hogy támogassák az őslakos népeknek és helyi közösségeknek a saját üzleti és gazdálkodási modelljeik kialakítására irányuló erőfeszítéseit;
61. felhívja az összes államot, hogy biztosítsák, hogy az őslakos közösségek részesüljenek a fenntartható idegenforgalom bevételeiből és védve legyenek azok esetleges káros hatásával szemben, továbbá üdvözli a rezervátumok és védett területek közös kezelésére vonatkozó olyan példákat, amelyek lehetővé teszik az ökoszisztémák jobb védelmét és a tömeges turizmus ellenőrzését; ezzel összefüggésben emlékeztet a fenntartható fejlődés koncepciójának fontosságára;

Harmadik országokkal folytatott uniós együttműködés

62. ajánlja, hogy az EU külpolitikájában, többek között a harmadik országokkal folytatott emberi jogi párbeszédekben, valamint a kereskedelmi, együttműködési és fejlesztési megállapodásokban kapjon kiemelt figyelmet az őslakos népek helyzete; ragaszkodik ahhoz, hogy „Az emberi jogok és a demokrácia helyzetéről a világban és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikája” című éves jelentésében a Tanács rendszeresen számoljon be az őslakos népek támogatása érdekében végzett uniós fellépéséről; felhívja az Uniót és tagállamait, hogy vegyék figyelembe az időszakos egyetemes emberi jogi helyzetértékelésben és az ENSZ-egyezmény alapján létrehozott független testületeknek az EKSZ fent említett éves jelentésében szereplő eredményeket annak megállapítása érdekében, hogy szakpolitikájuk tiszteletben tartja-e az őslakos népek jogait;
63. hangsúlyozza, hogy az Uniónak és tagállamainak a kétoldalú és többoldalú tárgyalások és diplomáciai kommunikáció során foglalkozniuk kell az őslakos népek és az őslakos emberi jogok védelmezőinek jogaival, és követelniük kell a bebörtönzött emberijog-védők szabadon bocsátását; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy dolgozzanak annak biztosításán, hogy a harmadik országok kormányzatai megfelelő védelmet nyújtsanak az őslakos közösségeknek és az emberijog-védőknek, valamint állítsák bíróság elé a bűncselekmények elkövetőit;
64. sürgeti az Európai Külügyi Szolgálat küldöttségeit és a tagállamok nagykövetségeit, hogy vizsgálják felül és fejlesszék az emberi jogokra vonatkozó uniós iránymutatásokat

végrehajtását, figyelembe véve az őslakos emberijog-védők egyes igényeit és az őket érő fenyegetéseket, valamint a többszörös diszkriminációval szembesülő, őslakos emberijog-védők (pl. nők, idősek, LMBTI-közösséghez tartozók, fogyatékossgal élők) különleges helyzetét; ezzel kapcsolatban ragaszkodik ahhoz, hogy az EU küldöttségei és a tagállamok nagykövetségei megfelelő képzést és elegendő kapacitást biztosítsanak a személyzetüknek ahhoz, hogy együtt tudjanak dolgozni a civil társadalommal és az emberijog-védőkkel, kapcsolatot tartsanak velük, és segítséget nyújtsanak, ha szükséges;

65. hangsúlyozza, hogy lehetővé kell tenni, hogy az őslakos közösségek részesülhessenek a legújabb információs technológia előnyeiből, annak érdekében, hogy jobb életminőséget és jobb egészségügyi ellátást biztosíthassanak számukra, valamint kiemeli, hogy ez olyan terület, ahol az EU létfontosságú szerepet játszhat; ismételten hangsúlyozza az őslakos népek saját megélhetésükről való rendelkezéshez fűződő jogát, valamint kiemeli a fenntartható fejlődés szükségességét;
66. felhívja az összes államot, hogy az őslakos nők és lányok számára biztosítsanak hozzáférést a jó minőségű egészségügyi szolgáltatásokhoz és jogokhoz, különösen a szexuális és reprodukív egészséggel kapcsolatos szolgáltatásokhoz és jogokhoz; felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy mozdítsák elő a szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket az EU fejlesztési együttműködési programjaiban;
67. felhív minden államot, köztük az Uniót és tagállamait arra, hogy gyűjtsenek nemek szerint bontott adatokat az őslakos nők helyzetéről, a nők földtulajdonhoz való hozzáférését és ennek elismerését, a nők elleni erőszakot és az élelmezésbiztonságot is beleértve;
68. hangsúlyozza, hogy a vállalatok által végrehajtott külföldi beruházások gazdasági és technológiai fejlődést hozhatnak, foglalkoztatást és infrastruktúrafejlesztést eredményezhetnek, és a foglalkoztatás bővítése révén lehetőséget adhatnak a nők számára, hogy önellátók legyenek; hangsúlyozza, hogy a beruházási tevékenység növelése a fejlődő országokban fontos lépést jelent a nemzeti és a regionális gazdaság erősítése felé;
69. felhívja az Európai Uniót és a tagállamokat, hogy továbbra is alakítsanak ki egyedi stratégiákat a békés és befogadó társadalmak előmozdításáról szóló 16. fenntartható fejlesztési cél hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében, biztosítva ezáltal az emberijog-védők ellen irányuló támadások, gyilkosságok és üldözésük elleni küzdelmet, illetve ezek megelőzését, valamint az elkövetők bíróság elé állítását és felelősségre vonását;
70. felhívja az EU-t annak biztosítására, hogy az őslakos területeken végrehajtott valamennyi, uniós finanszírozású fejlesztési projekt szigorúan feleljen meg a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló jóváhagyás, az emberi jogok tiszteletben tartása, valamint a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadsága elveinek annak érdekében, hogy megakadályozza az őslakos népek megélhetésére és kultúrájára gyakorolt negatív hatást;
71. megjegyzi, hogy a Bizottságnak, az Európai Külügyi Szolgálatnak és a tagállamoknak

holisztikus és integrált megközelítést kell alkalmazniuk a fenntartható fejlődéssel kapcsolatban, és figyelembe kell venniük az emberi jogi és környezetvédelmi megfontolásokat is, amikor a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokkal foglalkoznak; felhívja az Európai Bizottságot, hogy a kereskedelmi tárgyalások és rendszerek, így az általános vámkedvezmény-rendszer (GSP) összefüggésében vesse fel az emberi jogok megsértésének és az emberijog-védők elleni támadásoknak és üldözéseknek az eseteit;

72. felhívja az Uniót, hogy vezessen be mechanizmust a kereskedelmi és együttműködési megállapodások, illetve a fejlesztési projektek végrehajtását megelőző független hatásvizsgálatok elvégzésére az őslakos és helyi közösségek jogait érintő káros hatások értékelése és megelőzése érdekében; ragaszkodik ahhoz, hogy a hatásvizsgálatot a civil társadalom jelentős részvétele mellett végezzék el, és hogy a megállapításokat megfelelően vegyék figyelembe a gazdasági megállapodásokban és fejlesztési projekteken; felhívja az EU-t, hogy az emberi jogok megsértése esetén értékelje újra a projektek végrehajtását;
73. kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy minden megfelelő nemzetközi szinten hívják fel a figyelmet az őslakos népek emberi és környezettel kapcsolatos jogainak helyzetére, valamint a környezetvédelemmel kapcsolatos emberi jogok védelmezőinek a biológiai sokféleség megőrzésében és fenntartható fejlődésben játszott kulcsfontosságú szerepére;
74. aggodalommal emlékeztet arra, hogy az Uniónak és tagállamainak továbbra is azon kell dolgozniuk, hogy garantálják az Európában élő őslakos népek, nevezetesen a számik jogait és társadalmi befogadását, és elismeri a közösségi aktivisták és az emberi jogok védelmezőinek e tekintetben betöltött jelentős szerepét;
75. felhívja az EU-t, hogy növelje az őslakos népek támogatását fejlesztési együttműködési programjaiban, és erősítse meg a szerepvállalásuk növelését célzó projekteket, különösen a kapacitásépítés tekintetében, a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze (EIDHR) és a Fejlesztési Együttműködési Eszköz keretében; kiemeli, hogy a bennszülött népek számára folyamatosan erőforrásokat kell biztosítani annak érdekében, hogy képviselőik révén hatékonyan részt vehessenek az uniós és az ENSZ-politikákban és intézményekben, többek között üzleti téren és az emberi jogokkal kapcsolatban; sürgeti az érintett országokban lévő uniós küldöttségeket, hogy szorosan kövessék nyomon az őslakos emberijog-védők helyzetét és adjanak meg minden szükséges támogatást;
76. felhívja az uniós küldöttségeket, hogy kövessék szorosan nyomon az őslakos népek helyzetét, és mind nemzeti, mind regionális szinten folytassanak velük folyamatos párbeszédet; ragaszkodik ahhoz, hogy az uniós küldöttségek emberi jogi kapcsolattartó pontjai kifejezetten feleljenek az őslakos népekkel kapcsolatos kérdésekért, valamint hogy e küldöttségek személyzete rendszeres képzésben részesüljön az őslakos népek jogairól;
77. felhívja az Európai Uniót és partnerállamait, hogy növeljék az őslakos közösségekkel való együttműködést a drogpolitikákról folytatott párbeszéd terén; ismételten hangsúlyozza, hogy a tiltott kábítószer-piac elleni stratégia kialakítása elengedhetetlen az őslakos népek és földjeik védelméhez; annak biztosítására szólítja fel az EU-t és partnerországait, hogy a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemre irányuló biztonsági intézkedések tartsák tiszteletben az őslakos közösségek jogait, valamint akadályozzák

meg, hogy a konfliktusnak ártatlan emberek essenek áldozatul;

78. arra ösztönzi az Uniót, hogy mélyítse, bővítse és erősítse meg az őslakos népekkel kapcsolatos, az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós stratégiai keretben és cselekvési tervben foglalt céljait, prioritásait és fellépéseit, továbbá kéri az emberi jogokkal foglalkozó különmegbízott mandátumának módosítását és megerősítését, hogy ezáltal a társadalomban láthatóbb módon megjelenjenek az őslakos népek és képviselőik jogaival kapcsolatos kérdések;
79. emlékeztet arra, hogy az EU kötelezettséget vállalt a fejlesztés jogalapú megközelítésre, amely magában foglalja az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban meghatározott, az őslakos népekre vonatkozó jogok tiszteletben tartását, és külön kiemeli az elszámoltathatóság, a részvétel, valamint a megkülönböztetésmentesség elvét; határozottan arra ösztönzi az Uniót, hogy folytassa e jogalapú megközelítés gyakorlati megvalósítását minden fejlesztési tevékenységben, és a tagállamokkal közösen állítson fel munkacsoportot ebből a célból; kéri a vonatkozó végrehajtási terv egyértelmű határidőkkel és az előrelépést mérő mutatókkal való aktualizálását;
80. emlékeztet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 208., a politikák fejlesztési célú koherenciájának elvét meghatározó cikkére, aggodalommal állapítja meg, hogy az EU energiaügyi, mezőgazdasági, kereskedelmi és beruházási politikája a földszerzés mozgatórugójának bizonyult a harmadik országokban, és a nagyarányú földvásárlások negatív hatást gyakorolnak az őslakos népek földhöz jutására; sajnálatosnak tartja, hogy a megújulóenergia-irányelv¹ folyamatban lévő felülvizsgálata során mindeddig nem vezettek be olyan szociális és fenntarthatósági kritériumokat, amelyek figyelembe veszik a nagyarányú földszerzés kockázatát; emlékeztet arra, hogy az irányelvnek összhangban kell lennie a birtokjogra vonatkozó nemzetközi normákkal;
81. felhívja az uniós küldöttségeket, hogy az emberi jogok megsértésének azonosítása és megakadályozása érdekében erősítsék meg az őslakosokkal folytatott párbeszédet; sürgeti különösen a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre hatékony közigazgatási panasztételi mechanizmust az emberi jogok hivatalos fejlesztési támogatás által támogatott tevékenységek következtében történő megsértése és más káros hatások áldozatai számára a vizsgálat megkezdése és a megbékélési folyamatok elindítása céljából; hangsúlyozza, hogy e mechanizmusnak szabványosított eljárásokból kell állnia, és közigazgatási, tehát az igazságszolgáltatási mechanizmusokat kiegészítő jellegűnek kell lennie;
82. kiemeli, hogy a FLEGT cselekvési terv és különösen az önkéntes partnerségi megállapodások jelentősebb szerepet játszhatnak az őslakos és erdei közösségek érvényesülésének erősítésében számos trópusi erdővel borított országban, és sürgeti az Uniót és az önkéntes partnerségi megállapodásokban részt vevő partnereket, hogy biztosítsanak nagyobb szerepet e közösségek számára a nemzeti szakpolitikai folyamatokban; felhívja az Uniót, hogy nyújtson nagyobb pénzügyi és műszaki segítséget a partnerországoknak az erdei ökoszisztémák – többek között az irányítás javítása révén történő – védelme, fenntartása és helyreállítása érdekében, továbbá

¹A megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. április 23-i 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 140., 2009.6.5., 16. o.).

tisztázza és erősítse meg a földbirtokhoz kapcsolódó jogokat, az emberi jogok tiszteletben tartását, ideértve az őslakos népek jogait is, valamint támogassa a közösségi jogokat megőrző védett területeket;

83. hangsúlyozza egyedi intézkedések elfogadásának szükségességét a konfliktusövezetből származó faanyagok kérdésének kezelése és az erdőátalakításból származó faanyag áramlásának megállítása érdekében, valamint azzal a céllal, hogy eltereljék a beruházásokat az erdőket károsító tevékenységektől, amelyek következtében a helyi és őslakos közösségek kénytelenek elhagyni a lakóhelyüket; felhívja az Uniót, hogy egy erdőirtásra, erdőpusztulásra és az erdei közösségek birtokjogainak tiszteletben tartására vonatkozó új uniós cselekvési terv részeként fogadjon el további intézkedéseket az erdei ökoszisztémák és az ott élő közösségek védelmének és helyreállításának támogatására, valamint az erdőirtás uniós ellátási láncokból való kiküszöbölésére;
 84. rámutat, hogy az Unióban még sokat tanulhatunk a fenntartható hasznosításról – például az erdők tekintetében – az őslakos népektől, akik életmódjuk miatt ráadásul alig járulnak hozzá az éghajlatváltozáshoz, de az különösen sújtja őket, például az aszályok, illetve az elsivatagosodás miatt, és e hatás különösen súlyosan érinti a nőket;
 85. felhívja az Európai Külügyi Szolgálatot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy részesítsék előnyben a civil társadalmat, az emberijog-védőket és különösen az őslakosokkal és a környezettel kapcsolatos emberi jogok védelmezőit támogató befektetéseket a támogatásukat célzó hosszú távú védelmi mechanizmusok – különösen a protectdefenders.eu – létezése biztosítása érdekében, valamint hogy garantálják a veszélyben lévő emberijog-védőknek nyújtott, meglévő finanszírozási kötelezettségvállalásaik teljesítését; arra ösztönzi küldöttségeit és bizottságait, hogy az érintett országokba tett látogatásaik során rendszeresen találkozzanak a bennszülött közösségekkel és az emberi jogok védelmezőivel; ajánlja, hogy az érintett bizottság/albizottság az emberi jogi helyzet figyelemmel kísérése céljából az őslakos népekkel foglalkozó állandó előadót jelöljön ki, és javasolja különösen az ENSZ őslakos népek jogairól szóló nyilatkozatának (UNDRIP) és az ILO 169. számú egyezményének végrehajtását;
 86. felhívja az Uniót és tagállamait, hogy folytasson párbeszédet és működjön együtt az Arktisz őslakos népeivel és helyi közösségeivel annak biztosítása érdekében, hogy jogaik és helyzetük ne sérüljön a régiót valószínűleg érintő, uniós fejlesztési projektek keretében;
-
- ◦
87. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Európai Külügyi Szolgálatnak és az EU küldöttségeinek.

24.4.2018

VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Külügyi Bizottság részére

a világban az őslakos népeket érő jogsértésekről, köztük a nagyarányú földszerzésről (2017/2206(INI))

A vélemény előadója: Maria Heubuch

JAVASLATOK

A Fejlesztési Bizottság felhívja a Külügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. megállapítja, hogy a nagyarányú földszerzés, amelynek fő hajtóereje az agráripari, erdészeti, bioüzemanyag- és idegenforgalmi ágazat, gyakran vezet az emberi jogok megsértéséhez, ideértve az őslakos népek rákényszerítését lakóhelyük elhagyására és megfosztását a természeti erőforrásaik, például a víz feletti ellenőrzés gyakorlásától;
2. emlékeztet az EUSZ 21. cikkére, az EUMSZ 208. cikkére és az abban megfogalmazott, a szegénység felszámolására irányuló elsődleges célkitűzésre, valamint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendre, továbbá arra, hogy az Uniónak jogalapú megközelítést kell alkalmaznia a fejlesztésre vonatkozóan; üdvözli, hogy az Unió nemzetközi téren hozzájárult az őslakos népek jogainak az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban foglaltak szerinti előmozdításához és elismeréséhez; úgy véli azonban, hogy az őslakos népek jogainak támogatását jobban integrálni kell az EU fejlesztési fellépésébe, különösen a fenntartható fejlesztési célok végrehajtásával összefüggésben; emlékeztet arra, hogy a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzus külön hangsúlyt helyez a legkiszolgáltatottabb csoportok, köztük az őslakos népek jogainak védelmére;
3. hangsúlyozza a fenntartható fejlesztési célok, különösen a 2. (az éhezés megszüntetése) a 4.5. (oktatáshoz való hozzáférés) és az 5. fejlesztési cél (nemek közötti egyenlőség) rendkívüli fontosságát az őslakos népek szempontjából; ismételten hangsúlyozza, hogy az őslakos népek világszerte számarányuknál nagyobb mértékben szenvednek az emberi jogok megsértése, a bűnözés, a rasszizmus, az erőszak, a természeti erőforrások kiaknázása, az egészségügyi problémák és a szegénység magas aránya miatt, hiszen a szegénységben élőknek 15%-át teszik ki, holott a világ népességének mindössze 5%-át

adják; hangsúlyozza, hogy teljes körű és alapos védelmet kell biztosítani azon őslakos vezetők és emberijog-védők számára, akik felemelik szavukat az igazságtalanságok ellen;

4. emlékeztet arra, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend foglalkozik az őslakos népek fejlesztéssel kapcsolatos aggályaival, és kiemeli, hogy fokozott erőfeszítésre van szükség ennek végrehajtása során; hangsúlyozza az Őslakos Népek Fő Csoportja a Fenntartható Fejlesztésért (IPMG) megerősítésének szükségességét az őslakos népek jogainak és fejlesztési prioritásainak előbbre vitelére irányuló erőfeszítések koordinálását és összefogását szolgáló globális mechanizmusként; felkéri a Bizottságot, hogy alakítson ki jobb kapcsolatokat az IPMG-vel, és vonja azt be a fenntartható fejlesztési célokkal foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő platformba;
5. üdvözli, hogy a 2017. májusi tanácsi következtetésekből foglaltak szerint az Európai Tanács prioritássá tette az őslakos népek jogainak védelmét;
6. emlékeztet arra, hogy az EU kötelezettséget vállalt a jogalapú megközelítésre, amely magában foglalja az őslakos népeknek az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban meghatározott jogai tiszteletben tartását, és külön kiemeli az elszámoltathatóságot, a részvételt, valamint a megkülönböztetésmentesség elvét; határozottan arra bátorítja az Uniót, hogy folytassa e jogalapú megközelítés gyakorlati megvalósítását minden fejlesztési tevékenységben, és a tagállamokkal közösen állítson fel munkacsoportot ebből a célból; kéri a vonatkozó végrehajtási terv egyértelmű határidőkkel és az előrelépést mérő mutatókkal való aktualizálását;
7. emlékeztet az EUMSZ 208. cikkére és a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elvére; aggodalommal állapítja meg, hogy az EU energiaügyi, mezőgazdasági, kereskedelmi és beruházási politikája a földszerzés mozgatórugójának bizonyult a harmadik országokban, és a nagyarányú földvásárlások negatív hatást gyakorolnak az őslakos népek földhöz jutására; sajnálatosnak tartja, hogy a megújulóenergia-irányelv folyamatban lévő felülvizsgálata során mindeddig nem vezettek be olyan szociális és fenntarthatósági kritériumokat, amelyek figyelembe veszik a nagyarányú földszerzés kockázatát; emlékeztet arra, hogy az irányelvnek összhangban kell lennie a birtokjogra vonatkozó nemzetközi normákkal;
8. riasztónak tartja azon állításokat, melyek szerint a hivatalos fejlesztési támogatás keretében finanszírozott egyes együttműködési programok, különösen éghajlatváltozás mérséklésére és a források kombinálására irányuló projektek negatívan befolyásolták az őslakos népek jogait; felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja ki megfelelően ezeket az állításokat, és gondoskodjon a jogalapú megközelítés szigorú alkalmazásáról és tiszteletben tartásáról a hivatalos fejlesztési támogatás keretében finanszírozott valamennyi projektben, különös tekintettel az őslakos népek jogaira; sajnálatosnak tartja, hogy a REDD+ programnak nem sikerült birtokjogokat biztosítani a helyi erdei közösségek számára; rámutat arra, hogy az illegális fakitermelés megszüntetése érdekében létrehozott FLEGT-kezdemenyezés az erdészeti irányítás és a bűnüldözés javítása révén elősegítheti a REDD+ program hatékonyabbá tételét; üdvözli, hogy a Párizsi Megállapodás támogatja az őslakos népek védelmét; sürgeti, hogy a Bizottság és a tagállamok támogassák az emberi jogi kötelezettségek, köztük az őslakosok jogaival kapcsolatos kötelezettségek beépítését az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való

alkalmazkodást célzó valamennyi belföldi és nemzetközi eszközbe, és szorgalmazza hatékony panasztételi és jogorvoslati mechanizmusok létrehozását;

9. felszólítja az uniós küldöttségeket, hogy az emberi jogok megsértésének azonosítása és megakadályozása érdekében erősítsék meg az őslakosokkal folytatott párbeszédet; sürgeti különösen a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre egy hatékony közigazgatási panasztételi mechanizmust az emberi jogok hivatalos fejlesztési támogatás által támogatott tevékenységek okozta megsértése és más káros hatások áldozatai számára a vizsgálatok megkezdése és a megbékélési folyamatok elindítása céljából; hangsúlyozza, hogy e mechanizmusnak szabványosított eljárásokból kell állnia, és közigazgatási, tehát az igazságszolgáltatási mechanizmusokat kiegészítő jellegűnek kell lennie;
10. kiemeli, hogy a FLEGT cselekvési terv és különösen az önkéntes partnerségi megállapodások jelentősebb szerepet játszhatnak az őslakos és erdei közösségek érvényesülésének erősítésében számos trópusi erdővel borított országban, és sürgeti az Uniót és az önkéntes partnerségi megállapodásokban részt vevő partnereket, hogy biztosítsanak nagyobb szerepet e közösségek számára a nemzeti szakpolitikai folyamatokban; felkéri az Uniót, hogy nyújtson nagyobb pénzügyi és műszaki segítséget a partnerországoknak az erdei ökoszisztémák – többek között az irányítás javítása révén történő – védelme, fenntartása és helyreállítása érdekében, továbbá tisztázza és erősítse meg a földbirtokhoz kapcsolódó jogokat, az emberi jogok tiszteletben tartását, ideértve az őslakos népek jogait is, valamint támogassa a közösségi jogokat megőrző védett területeket;
11. hangsúlyozza egyedi intézkedések elfogadásának szükségességét a konfliktusövezetből származó faanyagok kérdésének kezelése és az erdőátalakításból származó faanyag áramlásának megállítása érdekében, valamint azzal a céllal, hogy elterelje a beruházásokat az erdőket károsító tevékenységektől, amelyek következtében a helyi és őslakos közösségek kénytelenek elhagyni a lakóhelyüket; felkéri az Uniót, hogy egy erdőirtásra, erdőpusztulásra és az erdei közösségek birtokjogainak tiszteletben tartására vonatkozó új uniós cselekvési terv részeként fogadjon el további intézkedéseket az erdei ökoszisztémák és az ott élő közösségek védelmének és helyreállításának támogatására, valamint az erdőirtás uniós ellátási láncokból való kiküszöbölésére;
12. felkéri a fejlesztési partnereket, hogy az „üres”, „hasznosítatlan” vagy „nem használt” minősítésű földterületek hasznosításának megváltoztatása előtt végezzenek alapos vizsgálatokat, mivel ez veszélyeztetheti az őslakos népek megélhetését és termőföldhöz, erdőkhöz vagy természeti erőforrásokhoz való hozzáférését; emlékeztet, hogy az őslakos népeket nem szabad földjeik vagy területeik elhagyására kényszeríteni, és ha szükségesnek ítélik áthelyezésüket, az érintett személyeknek igazságos, tisztességes és méltányos kompenzációban kell részesülniük; külön felhívja a figyelmet a nomád állattenyésztést folytató népek sajátos helyzetére;
13. emlékeztet arra, hogy a világ erdeinek 80%-a őslakos népek hagyományos földjét és területét képezi; hangsúlyozza az őslakos népek létfontosságú szerepét a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásban és a biológiai sokféleség megőrzésében; emlékeztet, hogy az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye felszólítja a szerződő fél államokat, hogy a REDD+ végrehajtása során biztosítékként

tartsák tiszteletben az őslakos népek ismereteit és jogait; sürgeti a partnerországokat olyan intézkedések elfogadására, amelyek ténylegesen bevonják az őslakos népeket az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és az éghajlatváltozás mérséklését célzó intézkedésekbe;

14. felhívja a partnerországokat annak biztosítására, hogy az őslakos népek – egyéni és kollektív jogaik elismerésének első lépéseként – egyetemes hozzáféréssel rendelkezzenek nemzeti népszámlálásokhoz; felkéri az Uniót, hogy támogassa a partnerországokat az anyakönyvi hivatalok létrehozásában és megfelelő irányításában;
15. sajnálatosnak tartja, hogy a nagyarányú földszerzés által sújtott országok közül sokban az őslakos és a legeltető állattenyésztést folytató népek korlátozott módon férnek hozzá az igazságszolgáltatáshoz és a jogorvoslathoz a gyenge kormányzás miatt, valamint azért, mert földhöz fűződő jogaikat nem ismerik el hivatalosan a helyi vagy nemzeti jogi keretrendszerekben; megállapítja, hogy a legeltetési jogok és a közös legelők például szokásjogon és nem szerzett tulajdonjogon alapuló hagyományos földhasználati jogoknak tekinthetők; ösztönzi a partnerországokat, hogy ismerjék el és védjék meg a legeltető állattenyésztést folytató és őslakos népek földjeik és természeti erőforrásaik szokásjogon alapuló birtoklásához és ellenőrzéséhez való jogait, ahogyan azt az Egyesült Nemzetek őslakos népek jogairól szóló nyilatkozata, valamint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) 169. számú egyezménye is rögzíti, azaz a földhasználat kollektív nyilvántartásba vételének lehetővé tételével és a termőföldhöz való méltányosabb hozzáférés biztosítására irányuló politikák alkalmazásával; felkéri az Uniót, hogy „A termőföld és más természeti erőforrások használatának felelősségteljes irányítására vonatkozó önkéntes irányelvek” című dokumentumban foglaltaknak és a nemzetközi emberi jogi jogszabályoknak megfelelően támogassa a partnerországokat ebben, valamint a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvének alkalmazásában a nagymértékű földvásárlásoknál; felkéri emellett az EU-t, hogy támogassa a partnerországokat a földtulajdonra vonatkozó jogszabályaik azáltal történő javításában, hogy elismerik a nők egyetemes jogát a teljes jogú tulajdonosként való földhöz jutásra;
16. hangsúlyozza továbbá azt is, hogy tiszteletben kell tartani és támogatni kell az őslakos népek ősi jogait, a partnerországok pedig felelősséggel tartoznak azok teljes körű és hatékony védelméért; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy hiányoznak az őslakos népek döntéshozatalban való részvételének lehetőségei; hangsúlyozza, hogy el kell ismerni az őslakos népek politikai és szociális jogait, köztük az aktív és passzív választójogot; felkéri a partnerországokat, hogy kötelezzék el magukat az őslakos népeket hátrányosan érintő diszkrimináció felszámolása mellett, továbbá felkéri az EU-t, hogy aktívan támogassa ezt a folyamatot;
17. felkéri a nemzetközi közösséget, hogy ismerje el és szilárdítsa meg az őslakos népekre jellemző irányítási és képviselési formákat a helyi, nemzeti és regionális hatóságokkal és a magánszektorral folytatandó konstruktív párbeszéd kialakítása céljából;
18. rámutat, hogy a világon 200–500 millió ember folytat legeltető állattartást, és hogy a legeltető állattartás központi jelentőségű megélhetési stratégiát jelent Kelet-Afrika alacsony csapadékhozamú területein és hegyvidéki régióiban; hangsúlyozza, hogy a fenntartható fejlesztési célok elérése érdekében elő kell mozdítani a fenntartható

legeltető állattenyésztést; arra buzdítja az Uniót és tagállamait, hogy támogassák az afrikai kormányzati struktúrát és különösen az Afrikai Emberi Jogi és Népjogi Bíróságot annak érdekében, hogy végrehajtsák az Afrikai Unió afrikai legeltető állattenyésztésre vonatkozó szakpolitikai keretét, és szélesebb értelemben elismerjék a legeltető állattenyésztést folytatók és az őslakos népek jogait ősi földjeik közösségi tulajdonával kapcsolatban, jogukat a természeti erőforrások feletti szabad rendelkezéshez, valamint saját kultúrájukhoz és vallásukhoz fűződő jogukat;

19. kiemeli azt a többszörös megkülönböztetést, amellyel az őslakos nők szembesülnek, akiket különösen sújt az oktatáshoz, a foglalkoztatáshoz, valamint az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya, és akik így nagyobb valószínűséggel válnak az emberkereskedelem és az erőszak áldozataivá; kéri az EU-t és a partnerországokat, hogy mozdítsák elő az őslakos nők társadalmi szerepvállalását, különösen a termelési erőforrásokhoz és a mezőgazdasági inputanyagokhoz való egyenlő hozzáférési joguk megerősítésével, ideértve a tulajdonhoz való jogot is;
20. rámutat, hogy az őslakos közösségekben élő nőknek és fiataloknak joguk van a szexuális és reprodukcióhoz való egészséghez; szorgalmazza az e kérdésekkel foglalkozó civil társadalmi szervezetek támogatását;
21. aggodalommal állapítja meg, hogy a bányászattal, kőolaj- és földgázkitermeléssel kapcsolatos emberi jogi kockázatok aránytalan mértékben sújtják az őslakos népeket; felkéri a fejlődő országokat, hogy ezekben az ágazatokban minden új tevékenység megkezdése előtt végezzenek kötelező emberi jogi hatásvizsgálatot, és hozzák nyilvánosságra ezek megállapításait; hangsúlyozza, hogy a koncessziók odaítélését szabályozó jogszabályoknak a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezésre vonatkozó rendelkezéseket kell tartalmazniuk; javasolja, hogy a nyersanyag-kitermelő iparágak átláthatóságára irányuló kezdeményezés (EITI) terjessze ki normáit a helyi és őslakos közösségek emberi jogainak védelmére;
22. felszólítja az Európai Unió állami és magánszektorban tevékenykedő partnereit, hogy nyújtsanak átfogó és elérhető tájékoztatást a gyakran a nyersanyag-kitermelő iparágakhoz vagy egyes fejlesztési projektekhez kapcsolható és azok vonatkozásában dokumentált emberijog-sértésekkel kapcsolatban (például az őslakos nők és gyermekek, köztük fogyatékosokkal élők ellen elkövetett szexuális erőszak, a bírósági eljárás nélküli kivégzések, a talajromlás és a vízforrások, valamint a talaj szennyezésének szaporodó esetei), valamint az áthelyezési folyamatokkal és az alternatív áttelepítések jellemzőivel kapcsolatban;
23. hangsúlyozza, hogy a kétoldalú beruházási megállapodások negatív hatást gyakorolhatnak az őslakos népek jogaira, és korlátozhatják a döntéshozatalban való részvételüket; emlékeztet a kormányok közérdekű szabályozáshoz való jogára; emlékeztet arra, hogy a nemzetközi beruházási megállapodásoknak tiszteletben kell tartaniuk a nemzetközi emberi jogi szabályokat, köztük az őslakos népekkel kapcsolatos rendelkezéseket, és nagyobb átláthatóságot szorgalmaz ebben a tekintetben, elsősorban megfelelő konzultációs eljárások és mechanizmusok őslakos népekkel folytatott együttműködés keretében történő létrehozásával; felszólítja a beruházásokat finanszírozó fejlesztésfinanszírozási intézményeket, hogy erősítsék meg emberi jogi biztosítékaikat annak biztosítása érdekében, hogy a fejlődő országok földjének és

erőforrásainak kiaknázása ne vezessen az emberi jogok megsértéséhez vagy visszaélésekhez, különös tekintettel az őslakos népekre;

24. sürgeti az Uniót annak biztosítására, hogy minden beruházási és kereskedelmi megállapodása tartalmazzon kötelező és független előzetes és utólagos emberi jogi hatásvizsgálatra, átvilágítási követelményekre és tényleges elszámoltathatósági mechanizmusokra vonatkozó rendelkezéseket; hangsúlyozza olyan adatbázisok létrehozásának szükségességét, amelyek rendszeresen rögzítik és nyilvánosságra hozzák az uniós szereplők részvételével harmadik országokban létrejött földüzleteket a nagyobb átláthatóság és végső soron a nagyobb elszámoltathatóság biztosítása érdekében;
25. üdvözli a Bizottság azon bejelentését, hogy a földművelés, a halászat és az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányítására vonatkozó önkéntes iránymutatások kötelező részét képezik majd a külső beruházási tervnek; kitart amellett, hogy ezeknek a hivatalos fejlesztési támogatás által finanszírozott valamennyi uniós külső fellépés esetében kötelező érvényűvé kell válniuk;
26. emlékeztet arra, hogy az emberi jogok európai egyezménye meghatározza az államok belföldi és területen kívüli kötelezettségeit az emberijog-sértések áldozatai számára nyújtott jogorvoslathoz való hozzáférés biztosításával kapcsolatos feladatai tekintetében; felhívja az Uniót, hogy hozzon jogilag kötelező érvényű intézkedéseket annak érdekében, hogy az európai gazdasági társaságok és pénzügyi szervezetek elszámoltathatók legyenek az emberi jogok harmadik országokban való megsértéséért, és biztosítson hatékony jogorvoslati, panasztételi és szankcionálási mechanizmusokat, nagyarányú földszerzésben való részvételük eseteit is beleértve;
27. sajnálatosnak tartja a jogok védelmére, tiszteletben tartására és a jogorvoslatra vonatkozó ENSZ-keretrendszer, valamint az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek súlyos hiányosságait az őslakos népek jogai és földhöz való jogai tekintetében; felkéri az Uniót, hogy vegyen részt konstruktív módon az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának a transznacionális vállalatok és egyéb vállalkozások tevékenységeinek a nemzetközi emberi jogi előírások keretében történő, jogilag kötelező érvényű szabályozására irányuló nemzetközi eszközzel kapcsolatos munkájában; amíg ez a munka folyamatban van, ösztönzi a vállalatokat a földművelés, a halászat és az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányítására vonatkozó önkéntes iránymutatások üzleti magatartási kódexekben vagy más önkéntes keretrendszerekben történő elismerésére; felkéri továbbá a Bizottságot, hogy első lépésként indítsa el a felelős üzleti magatartásra vonatkozó cselekvési tervet, amelyet a Tanács a 2016. júniusi következtetéseiben üdvözölt;
28. szívből üdvözli az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó, kötelező erejű ENSZ-egyezmény kidolgozása keretében megkezdett munkát, amely véleménye szerint fokozni fogja a vállalati társadalmi felelősségvállalást, és visszaszorítja a büntetlenséget; sajnálatosnak tartja az e folyamattal kapcsolatban tanúsított hátráltató magatartást, és felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy konstruktívan vegyenek részt e tárgyalásokban;
29. hangsúlyozza, hogy az EU fogyasztási szokásai kihatnak az őslakos népekre, például a természeti erőforrások kiaknázása révén; kitart amellett, hogy az Uniónak valamennyi szakpolitikája tekintetében biztosítania kell a koherenciát és a következetességet,

valamint felelősen kell eljárnia a fejlődő országokban; felkéri továbbá az Uniót, hogy rendszeresen értékelje fejlesztési, mezőgazdasági, kereskedelmi és energiapolitikájának a kiszolgáltatott emberek megélhetésére gyakorolt hatását;

30. rávilágít az élelmiszerhez való jog és az őslakos népek földhöz való joga közötti összefüggésre; rámutat, hogy a világ őslakos népeinek helyzetéről szóló ENSZ-jelentés szerint az új technológiák, például a jobb vetőmagok, műtrágyák és növényvédő szerek terjesztése, a mezőgazdasági haszonnövények és a nagy ültetvényes rendszerek bevezetése környezetkárosodást okoztak, és ökoszisztémákat pusztítottak el, ami számos őslakos közösséget sújtott olyan mértékben, hogy kénytelenek voltak máshová áttelepülni; bírálja, hogy a harmadik országokból származó fenntarthatatlan, általában monokultúrákból származó behozatal – például a szója- és a pálmaolajimport – gyakran erdőirtással jár, ezáltal élőhelyeket pusztít el, és lakóhelyük elhagyására kényszeríti az ott élő őslakos népeket; ezzel összefüggésben a növényi fehérje behozatala esetében fenntarthatósági kritériumok bevezetését szorgalmazza;
31. rámutat, hogy az ENSZ Közgyűlése 2019-et az őshonos nyelvek nemzetközi évévé nyilvánította; hangsúlyozza, hogy a kultúra a fejlődés egyik tényezője;
32. felhívja a figyelmet a diaszpórák szerepére, amelyek kapcsolódási felületként és ismereteket továbbító csatornákként működhetnek az őslakos népek felé;
33. rámutat, hogy az Unióban még sokat tanulhatunk a fenntartható hasznosításról – például az erdők tekintetében – az őslakos népektől, akik életmódjuk miatt ráadásul alig járulnak hozzá az éghajlatváltozáshoz, de az különösen sújtja őket, például az aszályok, illetve az elsivatagosodás miatt, és e hatás különösen súlyosan érinti a nőket;
34. kiemeli, hogy az Európai Uniónak és tagállamainak komoly kötelezettségvállalásokat kell tenniük arra, hogy a fogyatékossgal élő őslakos gyermekek kérdését beépítik a nemzetközi együttműködéssel és külkapcsolatokkal összefüggő valamennyi szakpolitikába, fellépésbe és programba;
35. sürgeti az Uniót annak biztosítására, hogy az őslakos közösségekben élő fogyatékos személyek szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezését figyelembe vegyék az EU őslakos népeket érintő fejlesztési projektjei során, gondoskodva arról, hogy az EU által finanszírozott vagy támogatott, őslakos területekkel kapcsolatos projektekre vonatkozó tájékoztatás és dokumentáció elérhető legyen a fogyatékossgal élő őslakos személyek számára.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	24.4.2018
A zárószavazás eredménye	+: 14 -: 0 0: 8
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Ignazio Corrao, Mireille D'Ornano, Nirj Deva, Doru-Claudian Frunzuličã, Enrique Guerrero Salom, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Vincent Peillon, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Eleni Theocharous, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská, Joachim Zeller, Željana Zovko
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Pál Csáky, Monika Vana

**NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁGBAN**

14	+
ALDE	Paavo Väyrynen
ECR	Eleni Theoharous
EFDD	Ignazio Corrao, Mireille D'Ornano
GUE/NGL	Lola Sánchez Caldentey
S&D	Doru-Claudian Frunzulică, Enrique Guerrero Salom, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Vincent Peillon, Elly Schlein
VERTS/ALE	Maria Heubuch, Monika Vana

0	-

8	0
ECR	Nirj Deva
PPE	Pál Csáky, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Cristian Dan Preda, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská, Joachim Zeller, Željana Zovko

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

16.4.2018

VÉLEMÉNY A NŐJOGI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Külügyi Bizottság részére

a világban az őslakos népeket érő jogsértésekről, beleértve a nagyarányú földszerzést (2017/2206(INI))

A vélemény előadója: Florent Marcellesi

JAVASLATOK

A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság felhívja a Külügyi Bizottságot, mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- A. mivel az őslakos nők egymást kölcsönösen erősítő emberi jogi visszaélések összetett rendszerével szembesülnek, amelyek a kiszolgáltatottság különböző formáinak metszetéből, többek között a nemi, a társadalmi osztályon és az etnikai származáson alapuló megkülönböztetésből, az önrendelkezéshez való jogaik megsértéséből és az erőforrások feletti ellenőrzésből fakadnak;
- B. mivel a nagyarányú földszerzés összetett kérdés, amely átfogó nemzetközi megoldást igényel; mivel az őslakos nők és lányok védelmére különösen nagy hangsúlyt kell fektetni;
- C. mivel becslések szerint három őslakos nőből egy nemi erőszak áldozatává válik élete során; mivel az őslakos nők nagyobb valószínűséggel tapasztalják a szexuális erőszak különböző formáit, és válnak zaklatás, zsarolás és nemi erőszak áldozatává az állami tisztviselők részéről és az üzleti tevékenységek keretei közötti is, különösen az őslakosok földjein végzett nyersanyag-kitermelő iparágakban; mivel e bűncselekmények esetében jelentős mértékű a bejelentés elmulasztása;
- D. mivel a nagyarányú földszerzés nem feltétlenül a külföldi beruházások eredménye, hanem a kormányok és a helyi közösségek által végrehajtott cselekmény is lehet;
- E. mivel az őslakos nők akadályokkal – például a szexuális és reprodukció egészségügyi tanácsadás hiányával, a létesítményekhez és a felszerelésekhez való hozzáférés hiányával, az abortuszt még nemi erőszak esetén is tiltó jogszabályokkal – szembesülnek a szexuális és reprodukció egészség és jogok terén, ami a gyermekágyi

halandóság, a tinédzserkori terhesség és a szexuális úton terjedő betegségek magas arányához vezet;

- F. mivel az őslakos nők azt tapasztalják, hogy jogaik megsértése széles körben büntetlenül marad, különösen a nők jogorvoslathoz való jogának megtagadása, valamint a nyomon követési mechanizmusok és a nemek szerinti bontású adatok hiánya miatt;
- G. mivel az őslakos népek földjei és területei általában nagy biológiai sokféleséggel is rendelkező területek, ezért különös védelmet kell élvezniük;
- H. mivel az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat kimondja, hogy konzultálni kell az őslakos népekkel, illetve szabad és tájékoztatáson alapuló előzetes beleegyezésüket kell adniuk minden olyan intézkedéshez, amely földjeiket és területeiket érinti; mivel ezen elv végrehajtása megköveteli az őslakos nők teljes körű bevonását ezekben a folyamatokban;
- I. mivel a nagyméretű infrastrukturális projekteknek az őslakos népek szabad és tájékoztatáson alapuló előzetes beleegyezése nélküli létrehozása az őslakosok földhöz fűződő jogainak és önrendelkezésének rendszerszintű megsértését eredményezte, ami aránytalan módon sújtotta az őslakos nőket;
- J. mivel annak ellenére, hogy az őslakos emberijog-védő nők kulcsszerepet játszanak az őslakos közösségekben élő nők védelmében, tevékenységüket bűncselekménnyé nyilvánították, ők maguk pedig az erőszak különböző formái, ezen belül zaklatás, nemi erőszak és gyilkosság áldozatává váltak;
- K. mivel egyre nagyobb számban jelennek meg a kompenzációnak azok a magánjellegű formái, amelyek révén a magánvállalkozások az erőszak áldozatává vált nőknek pénzügyi kártérítést ajánlanak fel cserébe azért, hogy a nők írásos kötelezettséget vállalnak arra, hogy nem indítanak peres eljárást a vállalkozás ellen; mivel elsősorban az államok feladata, hogy garantálják az őslakos népek jogainak tiszteletben tartására vonatkozó nemzetközi kötelezettségvállalások teljesítését, és ezért elsősorban az államok felelőssége a jogsértések megakadályozása és az igazságtétel és kártérítés áldozatok számára való biztosításának ösztönzése;
- L. mivel az önrendelkezési jogok a neokolonialista hatalmi struktúrák és állami gyakorlatok általi megsértése negatív hatást gyakorol az őslakos népekre, különösen a nőkre és lányokra;
- M. mivel a kollektív jogok és az őslakos nők egyéni jogai között közvetlen kapcsolat van, mivel az emberi jogoknak az egyén szintjén való megsértése negatív hatással van azon kollektív erőfeszítésekre, melyek célja az őslakos népek jogainak csoportként való érvényesítése;
- N. mivel az őslakos népek földhöz és földtulajdonhoz fűződő jogainak korlátozott mértékű védelme az őslakos nőket kényszerű lakóhelyelhagyásnak, kizsákmányolásnak és emberkereskedelemnek teszi ki, ami lehetővé teszi, hogy a kormányok pusztító hatású projektek végrehajtását rendeljék el területeiken anélkül, hogy előzetesen valódi konzultációs folyamatot követően elnyernék az őslakos népek beleegyezését;

- O. mivel a magánvállalatok nagyarányú földszerzését rendszerint magántulajdonban lévő biztonsági vagy katonai erők jelenléte kíséri, és mivel ennek következménye többek közt a közvetlen és közvetett erőszak megnövekedése az őslakos népek területein, ami közvetlenül érinti a közösségeket, és különösen a közösségi vezetőket és a nőket;
- P. mivel az őslakos nők szexuális és reprodukív jogainak megsértése évszázados jelenség, amely a kulturális asszimilációt célzó politikák részeként magában foglalja a kényszersterilizációt és a kényszerházasságot;
- Q. mivel a piac fokozódó liberalizációja és deregulációja eredményeként közvetlen külföldi beruházásokra került sor az őslakos népek területein előzetes beleegyezésük vagy a velük való érdemi konzultáció nélkül, ami az őslakos nők emberi jogainak megsértését eredményezte; mivel a fejlődés nem mérhető növekedési mutatók alapján, hanem elsősorban a szegénység és az egyenlőtlenség csökkenését kell figyelembe venni;
1. felhív minden tagállamot, hogy törvényileg ismerjék el az őslakos népek ősi földterületeikhez való jogait; hangsúlyozza az őslakos nők és ősi földterületeik közötti különleges kapcsolatot, különösen a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás hagyományos gyakorlatai, valamint a közösségi támogatáson és ellenálló képességen alapuló modell tekintetében, amely tanulságos más közösségek számára is, és amelyet nem szabad veszni hagyni; aggodalmának ad hangot az erőforrások kitermelésének és a nagyarányú földszerzéseknek az őslakos közösségekre, azon belül is kiemelten az őslakos nőkre vonatkozó következményei miatt, ami szegénységhez, kirekesztéshez, az emberi jogok megsértéséhez, ezen belül nemi alapú erőszakhoz, bántalmazáshoz és kizsákmányoláshoz vezet;
 2. felhívja az EU-t, hogy kezdjen konstruktív tárgyalásokat a transznacionális vállalkozásokról szóló ENSZ-egyezményről, amely biztosítja az őslakos népek és különösen az őslakos nők és lányok emberi jogainak tiszteletben tartását;
 3. kiemeli az éghajlatváltozás őslakos nőkre gyakorolt közvetlen hatását, amelynek következtében fel kell hagyniuk hagyományos gyakorlataikkal, vagy lakóhelyük elhagyására kényszerülnek az erőszak, a bántalmazás és a kizsákmányolás elszívésének ebből fakadó kockázatával együtt; felhívja az összes államot, köztük az Uniót és tagállamait is, hogy a nemekkel kapcsolatos tényezők figyelembe vételével vonják be az őslakos népeket és a vidéki közösségeket az éghajlatváltozással kapcsolatos problémák kezelésére irányuló stratégiákba, valamint az alkalmazkodásra és a hatások mérséklésére irányuló hatékony éghajlati stratégiák kidolgozásába; kéri az éghajlati okokból történő kényszerű migráció kérdésének komolyan vételét; kész vitát folytatni a „klímamigrációra” vonatkozó rendelkezések megállapításáról; felszólít egy szakértői fórum létrehozására a kérdés nemzetközi szintű megvitatása érdekében, továbbá szorgalmazza, hogy a klímamigráció kérdésével nemzetközi fórumon foglalkozzanak; megerősített nemzetközi együttműködést szorgalmaz az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség kialakítása érdekében;
 4. tudomásul veszi az ENSZ által 2010-ben közzétett tanulmány riasztó eredményeit, amelyek szerint az őslakos közösségekben élő nők gyakrabban szenvednek el erőszakot és nemi erőszakot, mint a női népesség világszerte; felhívja ezért a tagállamokat és az Európai Uniót, hogy határozottan ítélik el az erőszak és ezen belül a nemi erőszak

alkalmazását az őslakos nőkkel szemben; véleménye szerint különös figyelmet kell szentelni az erőszak áldozataivá vált nőknek és lányoknak, és hozzáférést kell biztosítani számukra a sürgősségi orvosi és pszichológiai támogatáshoz;

5. ezért felhívja a Bizottságot, hogy külső fellépésekre vonatkozó politikája keretében működjön együtt a civil társadalmi és emberi jogi szervezetekkel annak érdekében, hogy biztosítsa az őslakos népek emberi jogainak tiszteletben tartását, különös tekintettel a kiszolgáltatott nőkre és lányokra;
6. felhívja az összes államot, hogy kötelezzék el magukat amellet, hogy biztosítják az őslakos népek – és különösen a nők és lányok – hozzáférését az oktatáshoz, elősegítik a kultúrák közötti közpolitikákat és olyan kezdeményezéseket dolgoznak ki, amelyek felhívják a civil társadalom figyelmét az őslakos népek jogaira a sztereotípiák eloszlata érdekében; felhív minden államot arra, hogy gondoskodjanak az őslakos népek kulturális sokféleségének megőrzéséről azáltal, hogy az őslakos népekkel, különösen a nőkkel együttműködésben oktatási rendszerek számára létrehozott anyagok és kapacitásépítési programok révén felhívják a figyelmet az őshonos népek kultúrájára, hagyományaira, nyelveire és jogaira; felhívja az összes államot, hogy az ilyen anyagokat és kapacitásépítési programokat építsék be az állami tisztviselők, köztük a rendőrök, igazságszolgáltatási tisztviselők és egészségügyi alkalmazottak képzésébe;
7. felhív minden államot, hogy kérjék az őslakos népek szabad, tájékoztatáson alapuló és előzetes hozzájárulását minden olyan projekt esetében, amely hatással lehet rájuk, és biztosítsák az őslakos népek jogainak – többek között a földhöz kapcsolódó jogaik – tiszteletben tartását és védelmét a folyamat egésze során; felhív minden államot annak biztosítására, hogy ezt a hozzájárulást minden partnertől megköveteljék, többek között azoktól is, amelyek harmadik országokban folytatnak tevékenységet;
8. felszólít a magántulajdonban lévő biztonsági és katonai erők kivonására az őslakos népek területeiről, mivel ezen erők jelenléte sérti az őslakosok jogait;
9. felhív minden államot, hogy biztosítsák, hogy az őslakos népek, különösen a nők, hozzáférhessenek az igazságügyi mechanizmusokhoz a jogaik vállalatok általi megsértésének eseteiben, és hogy a jogsértések orvoslásának egyéni, igazságszolgáltatáshoz való hatékony hozzáférést nem biztosító formáit ne legitimálják; felhív minden államot, hogy vegyenek fel több nőt igazságszolgáltatási rendszereikbe annak érdekében, hogy megtörjék az e struktúrákban általában jelen lévő patriarchális rendszert; hangsúlyozza, hogy be kell vezetni a szükséges mechanizmusokat – többek között a megfelelő tolmácsolási szolgáltatásokat és a jogi segítségnyújtást – az őslakos nőkkel szembeni diszkriminatív bánásmód elkerülésére;
10. felhív minden államot, hogy gondoskodjanak olyan megfelelő szabályozásokról, amelyek elszámoltatják a közösségi vezetőket a köztulajdonban lévő, állami és közösségi földhasználat irányításával összefüggő döntéseikkel és intézkedéseikkel kapcsolatban, és ösztönözzék azon jogi és szokásokon alapuló gyakorlatok megváltoztatását, amelyek diszkriminatívak a földek nők általi tulajdonlásával és öröklésével szemben;
11. felhív minden államot annak biztosítására, hogy az őslakos nők és lányok teljes körű védelmet és garanciákat élvezzenek az erőszak valamennyi formájával szemben, a nemi

erőszakot és a nemi alapú erőszakot, a nemi alapú gyilkosságot, a korai és kényszerházasságot, a női nemi szervek megcsonkítását és egyéb káros gyakorlatokat is beleértve;

12. felszólít olyan uniós jogszabályok megalkotására, amelyek bevezetik az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveken és a kellő gondosságra vonatkozó OECD-iránymutatásokon alapuló kellő gondosság elvét az emberi jogok, többek között az őslakos nők jogai, valamint a megfelelő szociális és környezetvédelmi normák tiszteletben tartásának biztosítására; javasolja, hogy ez a kérdés kapjon nagyobb hangsúlyt az Unió külpolitikájában, többek között a harmadik országokkal folytatott emberi jogi párbeszédekben, uniós szakpolitikai dokumentumokban, illetve a más országokkal folytatott kereskedelemben, együttműködésekben és tárgyalta vagy megkötött megállapodásokban; szorgalmazza ezért olyan emberi, munkaügyi és környezeti jogokra vonatkozó, kötelező erejű és érvényesíthető rendelkezések beillesztését az uniós kereskedelmi megállapodásokba, amelyek külön hangsúlyt helyeznek az őslakos népek, különösen a nők jogaira;
13. felhívja az összes államot, hogy az őslakos nők és lányok számára biztosítsanak hozzáférést a jó minőségű egészségügyi szolgáltatásokhoz és jogokhoz, különösen a szexuális és reprodukcióval kapcsolatos szolgáltatásokhoz és jogokhoz; felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy mozdítsák elő a szexuális és reprodukcióval kapcsolatos egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket az EU fejlesztési együttműködési programjaiban;
14. felhív minden államot arra, hogy hozzájáruljon a szükséges intézkedéseknek annak biztosításához, hogy az állami hatóságok tartózkodjanak olyan nyilatkozatok közzétételétől amelyek megbélyegzik vagy aláássák a területeiket a nagyarányú földszerzéssel és nyersanyag-kitermeléssel összefüggésben védelmező őslakos nők legitim szerepét, és bátorítsák a demokratikus társadalmakban játszott fontos szerepük közvélemény általi elismerését;
15. felhív minden államot, köztük az Uniót és tagállamait arra, hogy gyűjtsenek nemek szerint bontott adatokat az őslakos nők helyzetéről, a nők földtulajdonhoz való hozzáférését és ennek elismerését, a nők elleni erőszakot és az élelmezésbiztonságot is beleértve;
16. elítéli az emberi jogokat védelmező őslakos nők kriminalizálását és bíróság elé állítását; felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy fordítsanak külön uniós forrásokat a közösségi védelem alatt álló területek megóvására, és gondoskodjanak a megfelelő források elkülönítéséről az emberi jogok őslakos védelmezői, különösen a nők támogatására, nevezetesen a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze és az emberijog-védők védelmét szolgáló „Protect Defenders” mechanizmus keretében; sürgeti az érintett országokban lévő uniós képviselőket, hogy szorosan kövessék nyomon az emberi jogokat védelmező őslakos nők helyzetét, és biztosítsanak minden szükséges támogatást;
17. felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg az európai befektetők részvételével zajló nagyarányú földvásárlásokkal kapcsolatos jelentéstételt és nyomon követést az őslakos népekre, különösen a nőkre jelentett kockázataik időben történő értékelése érdekében;

18. felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre az őslakos népek egyéni és kollektív jogaival, többek között a megkülönböztetésmentességhez való joggal, illetve a földhöz kapcsolódó jogokkal foglalkozó programokat;
19. felszólítja az Európai Uniót, hogy erősítse meg termőföld-politikai iránymutatásait és az emberi jogok védelmét a nemzetközi megállapodásokban és szerződésekben, valamint támogassa a nők és lányok védelmével kapcsolatos értékeit, különösen a vidéki területeken élő nők és lányok tekintetében, akik jobban ki vannak szolgáltatva a termőföldet érintő változásoknak, és a termőföld tekintetében kisebb mértékű hozzáféréssel és kevesebb joggal rendelkeznek;
20. felszólítja az Európai Uniót, hogy nyújtson támogatást a fejlődő országoknak a beruházások kereteire vonatkozó döntéshozatalban, egyúttal előmozdítva valamennyi érdekelt fél, különösen a nők és az őslakos nők bevonását a folyamatba;
21. felhív minden államot és az Uniót, hogy mozdítsák elő és javasolják az őslakos népekre vonatkozó jobb, nemek szerinti bontásban történő adatgyűjtést, szem előtt tartva a nők és lányok kiszolgáltatottságát és helyzetét;
22. felhív minden államot a kutatásba való beruházásba a nagyarányú földszerzés nőkre gyakorolt hatásával kapcsolatos ismerethiány megszüntetése, valamint e jelenség nemi szempontú következményeinek mélyrehatóbb elemzése érdekében, ami a földügyleteket szabályozó, érvényesíthető iránymutatásokat eredményezne;
23. hangsúlyozza, hogy a vállalatok által végrehajtott külföldi beruházások gazdasági és technológiai fejlődést hozhatnak, foglalkoztatást és infrastruktúrafejlesztést eredményezhetnek, és a foglalkoztatás bővítése révén lehetőséget adhatnak a nők számára, hogy önellátók legyenek; hangsúlyozza, hogy a beruházási tevékenység növelése a fejlődő országokban fontos lépést jelent a nemzeti és a regionális gazdaság erősítése felé.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	12.4.2018
A zárószavazás eredménye	+: 13 -: 4 0: 6
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Daniela Aiuto, Beatriz Becerra Basterrechea, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Ángela Vallina, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Livia Járóka, Urszula Krupa, Kostadinka Kuneva, Nosheena Mobarik, Jordi Solé, Marc Tarabella, Mylène Troszczynski, Julie Ward
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Margrete Auken

**NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS
A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN**

13	+
ECR	Nosheena Mobarik
EFDD	Daniela Aiuto
GUE/NGL	Kostadinka Kuneva, João Pimenta Lopes, Ángela Vallina
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Marc Tarabella, Julie Ward
VERTS/ALE	Margrete Auken, Florent Marcellesi, Jordi Solé

4	-
ECR	Urszula Krupa, Jadwiga Wiśniewska
ENF	Mylène Troszczynski
PPE	Marijana Petir

6	0
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Livia Járóka, Elissavet Vozemberg-Vrionidi

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodik

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	16.5.2018
A zárószavazás eredménye	+: 41 -: 2 0: 3
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Goffredo Maria Bettini, Elmar Brok, Klaus Buchner, Fabio Massimo Castaldo, Aymeric Chauprade, Javier Couso Permuy, Arnaud Danjean, Eugen Freund, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Wajid Khan, Eduard Kukan, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Michel Reimon, Sofia Sakorafa, Alyn Smith, Dobromir Sośnierz, Dubravka Šuica, Charles Tannock, László Tőkés, Ivo Vajgl
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Marek Jurek, Norica Nicolai, Soraya Post, Marie-Christine Vergiat, Željana Zovko
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Heidi Hautala, Renate Weber, Francis Zammit Dimech, Joachim Zeller, Jaromír Štětina

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

41	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Javier Nart, Norica Nicolai, Jozo Radoš, Ivo Vajgl, Renate Weber
EFDD	Fabio Massimo Castaldo, Aymeric Chauprade
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Marie-Christine Vergiat
PPE	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Sandra Kalniete, Eduard Kukan, Francisco José Millán Mon, Julia Pitera, László Tőkés, Francis Zammit Dimech, Joachim Zeller, Željana Zovko, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica
S&D	Francisco Assis, Goffredo Maria Bettini, Eugen Freund, Wajid Khan, Arne Lietz, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Soraya Post
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Heidi Hautala, Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Michel Reimon, Alyn Smith

2	-
ECR	Marek Jurek
NI	Dobromir Sośnierz

3	0
ECR	Charles Tannock
PPE	Tunne Kelam, Cristian Dan Preda

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodik